

Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı-05

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı-05

2019 YILI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI BAŞVURU REHBERİ

Referans No: TRA2/19/KÖA05

KAYS Üzerinden Son Başvuru Tarihi: 11/10/2019 Saati: 23:59

Taahhütname için Son Teslim Tarihi: 18/10/2019 Saati: 17:00

İÇİNDEKİLER

1. KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI MALİ DESTEK PROGRAMI-05	9
1.1. Giriş	9
1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri.....	14
1.3. Serhat Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak	14
2. BU TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR	15
2.1. Uygunluk Kriterleri	16
2.1.1. Başvuru Sahiplerinin uygunluğu: kimler başvurabilir?.....	16
2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu	18
2.1.3. Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler.....	20
2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten karşılanabilecek maliyetler	25
2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler	29
2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler.....	29
2.2.2. Başvurular nereye ve nasıl yapılacaktır?	32
2.2.3. Başvuruların alınması için son tarih	33
2.2.4. Daha fazla bilgi almak için	34
2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi	34
2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi	42
2.4.1. Bildirimin İçeriği	42
2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi	43
2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları	43
2.5.1. DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	48
3. EKLER	50
4. PERFORMANS GÖSTERGELERİ	51

TANIMLAR

Bu Rehberde geçen;

Ajans: Serhat Kalkınma Ajansı'nı,

Ara Rapor: Sözleşmede belirtilen dönemler itibarıyla, Proje Uygulama Rehberinde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yararlanıcı tarafından proje uygulama süresince KAYS hazırlanan ve sunulan rapor,

Bağımsız Değerlendirici: Proje tekliflerini, başvuru rehberlerinde belirtilen esaslara göre teknik, ekonomik, sosyal ve mali açıdan değerlendirmek üzere, alanında en az beş yıllık uzmanlık ve tecrübe birikimi olan, yükseköğretim kurumları öğretim elemanları ile kamu kurum ve kuruluşları personelinin Ajans tarafından uygun bulunanların ilgili kurumlarca görevlendirilmesi veya Ajans tarafından diğer gerçek kişiler arasından hizmet alımı yoluyla seçilen uzmanlar,

Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Başvuru Rehberi: Ajans tarafından başvuru sahipleri için hazırlanan, destekten yararlanabilecek gerçek ve tüzel kişileri, başvuruda bulunabileceklerde aranan şartları, başvuru ve yararlanma şekil ve şartlarını, desteklenecek faaliyet alanları ve proje konularını, destekten karşılanabilecek uygun maliyetleri, seçim ve değerlendirme kriterlerini, eş finansman yükümlülüklerini, standart başvuru belgelerini ve diğer gerekli bilgileri açıklayan rehberi,

Başvuru Sahibi: Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde proje veya faaliyet desteği almak üzere Ajans'a başvuran gerçek veya tüzel kişileri,

Bölge Planı: Ajans tarafından hazırlanan TRA2 2014-2023 Bölge Planı'nı,

Değerlendirme Komitesi: Bağımsız değerlendiriciler tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeler üstünde gerekli kontrolleri yaparak ve gerekli gördüğü durumlarda bağımsız değerlendiricilerin değerlendirmesi yöntemi ile projeleri yeniden değerlendirerek görüş oluşturmak ve bunları raporlamak üzere kurulan komite,

Destek Yönetimi Kılavuzu: Ajans'ın sağlayacağı destekler ile bunların izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik temel ilke ve kuralları, iş akışı ve tanımlarını, raporlama usul ve esaslarını, destek yönetimi sürecinde kullanılan ilgili belge ve formların standartlarını, yararlanıcılarla imzalanacak sözleşme formatını, bilgi sistemlerinin ve veri tabanlarının kullanımını ve gerekli diğer hususları belirleyen dokümanı,

Eş Finansman: Ajans tarafından desteklenen proje veya faaliyetlerde harcanmak üzere, yararlanıcı tarafından sağlanması taahhüt edilen nakdi katkısı,

İştirakçi: Desteğe konu proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda, doğrudan fayda veya menfaat elde etmeden yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen gerçek veya tüzel kişiyi,

İzleme: Ajansın desteklediği program ve projelerde öngörülen amaç ve hedeflere ulaşılması amacıyla, düzenli ve sürekli olarak veri toplanmasına, uygulamaya ilişkin risklerin önceden tespit edilerek düzeltici ve önleyici tedbirlerin alınmasına, uygulama performansının takip edilmesine ve denetim faaliyetlerinin yapılabilmesine imkân verecek bilgilerin kayda geçmesini sağlamak üzere yürüttüğü, tarafsız yönlendirme ve takip faaliyeti,

KAYS (Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi): Ajans desteklerinin ilanı, yürütülmesi ve projelerin değerlendirilmesi aşamalarının elektronik ortamda yürütülmesine imkân tanıyan yazılımı,(<https://kaysuygulama.kalkinma.gov.tr>)

Küçük Ölçekli Altyapı Projesi: Yereldeki kurum ve kuruluşların yürüttüğü, yörenin rekabet gücünü, iş ve yaşam koşullarını iyileştirme bakımından etkisi geniş olan ve Yönetmelikteki sınırı geçmemek üzere toplam maliyeti başvuru rehberinde belirtilen altyapı projeleri,

Mali Destek: Desteklenecek projelerin toplam bütçelerinin, belirlenecek oranlarda Ajans tarafından karşılanması amacını güden nakdi ödemeyi,

Menfaat İlişkisi: Projenin hazırlığı, değerlendirilmesi, seçimi, onayı, teknik açıdan desteklenmesi ve izlenmesi ile diğer aşamalarında görev alanların görevlerinin gizliliğini veya tarafsızlığını, kendilerine, yararlanıcılara ya da başkalarına maddi veya manevi yönden haksız menfaat temini bakımından etkileyebilecek her türlü durum,

Nihai Rapor: Proje Uygulama Rehberinde öngörülen usul ve esaslara uygun olarak yararlanıcı tarafından proje uygulama süresinin sonunda sunulan rapor,

Ortak: Desteğe konu projenin hazırlanmasında, yürütülmesinde proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda doğrudan veya dolaylı fayda veya menfaat elde ederek, bunun karşılığında yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan, Destek Yönetimi Kılavuzunda gösterilen ortaklık beyannamesini imzalayan ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen gerçek veya tüzel kişiyi,

Proje: Destekten yararlanmak üzere Ajans'a sunulan belli bir amaca odaklanmış, bütçesi ile bütünlük arz eden, belirli süreli ve düzenli faaliyetler bütünü,

Proje Hesabı: Mali desteğe hak kazanan yararlanıcı tarafından projeye özel olarak açılan, sözleşmede belirtilmesi halinde kendisi tarafından sağlanan eş finansman da dâhil proje harcamalarının tamamının karşılandığı banka hesabını,

Proje Teklif Çağrısı: Ajans tarafından yürütülen belirli bir destek programı kapsamında, nitelikleri net bir şekilde belirlenmiş olan potansiyel başvuru sahiplerinin, önceden belirlenen konu ve koşullara uygun olarak proje teklifi sunmaya davet edilmesi,

Proje Uygulama Rehberi: Ajanslarla etkileşim halinde Bakanlık tarafından hazırlanan ve yararlanıcıların proje uygulamaları sırasında uymak zorunda oldukları satın alma ve ihale ilke ve kuralları ile raporlama ve bilgilendirme yükümlülüklerini ayrıntılı olarak düzenleyen rehber ve ekleri,

Sıkça Sorulan Sorular Listesi: Teklif çağrısı dönemi içerisinde potansiyel başvuru sahiplerinin bilgi talepleri doğrultusunda hazırlanan ve cevaplarıyla birlikte Ajansın internet sayfasında yayınlanan liste,

Sözleşme: Ajans ile yararlanıcı arasında imzalanan, destekten yararlanma ilke ve kurallarını, ödeme usul ve esaslarını, tarafların hak ve yükümlülüklerini ve bu yükümlülüklerin ihlalinin sonuç ve müeyyidelerini düzenleyen anlaşma ve ekleri

Usulsüzlük: Proje uygulaması sırasında veya öncesinde; yanlış veya yanıltıcı bildirimde bulunmak, sahtecilik yapmak, hile ve dolanlı hareketlerde bulunmak ve Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ile bunu tamamlayıcı nitelikte hazırlanan her türlü belge ve düzenlemede belirtilen ilke ve kurallara aykırı olarak sözleşmede değişiklik yapmak gibi sözleşme ilişkisini ihlal eden fiil ve davranışları,

Yararlanıcı: Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Ajanstan destek almaya hak kazanan gerçek veya tüzel kişileri,

Yasal Temsilci: Başvuru Sahibinin yetkili karar organının Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı-05 kapsamında başvuruda bulunmak için belirlediği, Başvuru Sahibinin Beyanını ve proje ile ilgili belgeleri imzalamaya yetkili olan kişiyi, ifade eder.

PROGRAMIN KÜNYESİ

Programın Adı	KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI MALİ DESTEK PROGRAMI-05
Program Referans No	TRA2/19/KÖA05
Program Genel Amacı	Kadın ve gençlerin sosyal imkânlarla erişimlerinin sağlanması, mesleki ve teknik becerilerinin geliştirilmesi ile bölge kış, doğa, kültür turizmi ve yöresel ürün üretim altyapısının geliştirilerek katma değerın yükseltilmesi yoluyla bölgedeki sosyal ve ekonomik refahın artırılması
Program Öncelikleri	<p>Öncelik 1: Kadın ve gençlerin sosyal hayata katılımlarını teşvik edecek donatılarının geliştirilmesi/iyileştirilmesine, yaşam standartlarının artırılmasına ve istihdam edilebilirliklerini artıracak mekanizmaların oluşturulmasına yönelik projeler</p> <p>Öncelik 2: Bölgenin kış, doğa ve kültür turizmi değerleri bilinirliğinin artırılmasına ve markalaşmasına katkı sağlayacak fiziki ve teknik altyapı projeleri</p> <p>Öncelik 3: Yöresel ürünlerin katma değerının artırılması için üretim, tanıtım ve pazarlama altyapılarının iyileştirilmesine yönelik projeler</p> <p>Öncelik 4: Mesleki ve teknik eğitim altyapısı ile mesleki eğitimde görev alan insan kaynağı niteliklerinin geliştirilmesine yönelik projeler</p>
Programın Toplam Bütçesi	11.500.000 TL
Asgari ve Azami Destek Miktarı / Oranı	Asgari tutar: 100.000 TL Azami tutar: 1.500.000 TL Asgari Destek Oranı %25 – Azami Destek Oranı %75
Azami Proje Süresi	24 Ay
Uygun Başvuru Sahipleri	<ul style="list-style-type: none"> • Valilikler • Kaymakamlıklar • Bölge, İl ve İlçe Müdürlükleri • Bakanlıklara Bağlı Kurum, Kuruluş ve Enstitüler • Üniversiteler • Yerel Yönetimler (İl Özel İdaresi, Belediyeler, Köyler) • 5355 Sayılı Kanun kapsamında kurulmuş Mahalli İdare Birlikleri (Köylere Hizmet Götürme Birlikleri, Turizm Altyapı Birlikleri vb.) • Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları
Son Başvuru Tarihi	KAYS üzerinden son başvuru tarihi: 11/10/2019, Saat: 23:59 Taahhütname için son teslim tarihi: 18/10/2019, Saat: 17:00

KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI MALİ DESTEK PROGRAMI-05**1.1. Giriş**

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun'a dayanarak, 25 Temmuz 2009 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyla, kurulan T.C. Serhat Kalkınma Ajansı (SERKA); Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars illerinden oluşan TRA2 Bölgesi'nin gelişimini ve kalkınmada sürdürülebilirliği sağlamayı hedefleyen tüzel kişiliği haiz bir kuruluştur. Serhat Kalkınma Ajansı'nın temel amacı, 5449 sayılı Kanununun 1. Maddesi'nde Kalkınma Ajansları için ortak bir biçimde ifade edildiği üzere; "Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynaklanan yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle Cumhurbaşkanınca belirlenen politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, gelişmenin sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaktır". Yukarıda belirtilen sorumluluk alanları ve amaçlar çerçevesinde Serhat Kalkınma Ajansı'nın hazırlamış olduğu TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda Bölge vizyonu aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir:

"Doğal zenginliğiyle tanınmış, turizm ve tarımsal ürünleriyle markalaşmış, sınırları aşan kültürel mirasın imkânlarından yararlanmış, rekabet gücü yüksek işletmeleriyle ülkenin Kafkasya ve Orta Asya'ya açılan ticaret ve lojistik merkezi bir Serhat Bölgesi"

Bu vizyonu gerçekleştirme yolunda atılacak adımlarda Bölge Planı'nda ifade edilen gelişme eksenleri ve tedbirler belirleyici rol oynamaktadır. Ajansımız tarafından hazırlanan 2014-2023 Bölge Planı'nda belirlenen 4 (dört) gelişme eksenini ve bu eksenler çerçevesinde alınması planlanan tedbirler şunlardır:

GELİŞME EKSENLERİ	TEDBİRLER
SOSYAL KALKINMA	1.1:İşgücünün beceri seviyesi yükseltilerek istihdam edilebilirliğin artırılması
	1.2:Eğitimde altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi
	1.3:Sağlıkta altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi
	1.4:Kurumsal kapasitenin artırılması
	1.5:Özel ilgi gruplarının toplumsal hayata aktif katılımının sağlanması
	1.6:Kadının toplumsal statüsünün güçlendirilmesi
	1.7:Bölge'de faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının kapasitelerinin artırılması
ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	2.1: Kentsel altyapının iyileştirilmesi
	2.2:Kırsal gelişmenin sağlanması
	2.3:Çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi
	2.4:Enerji kaynaklarının etkin kullanılması
ERİŞİLEBİLİRLİK	3.1:Bilgi ve teknolojiye erişim imkânının artırılması
	3.2:Ulaşım altyapısının iyileştirilmesi
REKABET EDEBİLİRLİK	4.1:Tarımsal üretimde verimliliğin ve yenilikçi uygulamaların artırılması
	4.2:Turizmde bölgesel marka olunması
	4.3:İmalat sanayinde verimlilik ve katma değer artırılması
	4.4:Dış ticaret ve lojistik merkezi olunması
	4.5:Tabii kaynakların katma değerinin artırılması
	4.6: Girişimcilik altyapısı ve kültürünün geliştirilmesi

Söz konusu gelişme eksenleri ve bu eksenler çerçevesinde alınması planlanan tedbirler doğrultusunda Ajansın kuruluşundan itibaren geçen süre zarfında uygulanan plan ve projelerin yanı sıra kurumlar arası koordinasyonun sağlanması, tanıtım faaliyetlerinin yürütülmesi ve yenilikçi fikirlerin hayata geçirilmesi ile Serhat Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan raporlar Bölge vizyonuna ulaşılması yönünde kayda değer bir mesafe kat edilmesini sağlamıştır.

Serhat Kalkınma Ajansı üst ölçekli ulusal planlar ve bölge planlarında belirlenen amaç ve hedeflere ulaşılması için 2010-2019 yılları arasında mali destek programları ve güdümlü proje desteği uygulayarak toplam 315 adet projeye hibe desteği sağlamıştır.

Ajans, 2014-2023 TRA2 Bölge Planı'nda belirlenen "Gelişme Eksenleri" ve bu eksenler çerçevesinde alınması gerekli "Tedbirler", 2019 yılı Çalışma Programında belirlenen Sonuç Odaklı Programlar ve TRA2 Bölgesi içinde yapılan araştırmaların sonuçları dikkate alındığında altyapı hizmeti sunan kurum ve kuruluşların desteklenmesinin önem arz ettiği tespit edilmesi hasebiyle **Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı-05**'i uygulayacaktır.

İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması'na göre 2011 yılı itibarıyla genel gelişmişlik bakımından TRA2 Bölgesi 26 Düzey-2 Bölgesi arasında 25. sırada yer almaktadır. İller düzeyinde ise; Kars ili 68, Ardahan 71, Iğdır 69 ve Ağrı ili 79. sıradadır.¹

2018 yılında TRA2 Bölgesinin TÜİK adrese dayalı nüfus kayıt sistemi verilerine göre toplam nüfusu yaklaşık 1 milyon 125 bin civarındadır. Buna karşılık bölgede 2017-2018 döneminde net göçün yaklaşık 11 bin kişi ve net göç hızının ise ‰ -10 olduğu görülmüştür.²

Bölgenin toplam nüfusunun yaklaşık %20'sini 15-24 yaş arası genç oluşturmaktadır.³ 4700 civarı genç ile birebir yapılarak oluşturulan TRA2 Gençlik Profili Araştırmasında bölgedeki gençlerin; yaşadıkları şehirlerden %58'inin memnun olmadığı ve sosyal altyapı eksikliği nedeniyle boş zamanlarının çoğunluğunu evde geçirdiklerini tespitleri yer almaktadır. İşgücüne katılma oranının bölgede yaklaşık %50 civarında olduğu görülmektedir. Bölgenin 2018'de işsizlik oranı %5,3 olmuştur.⁴

Üç binden fazla kadın ile yüz yüze yapılan görüşmeler ile oluşan TRA2 Kadın Profili Araştırmasına göre yine kadınların sosyal imkânlara erişimlerinin kısıtlılığında, özellikle kırsalda yaşayan kadınların günlük çalışma şartlarının zorluğundan ve işsizlik gibi nedenlerle yaklaşık %65'inin göç etme istekleri

¹ <http://www3.kalkinma.gov.tr/DocObjects/View/15310/SEGE-2011.pdf>

² http://tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1067

³ <https://biruni.tuik.gov.tr/bolgeselstatistik/degiskenlerUzerindenSorgula.do>

⁴ <https://biruni.tuik.gov.tr/bolgeselstatistik/degiskenlerUzerindenSorgula.do#>

olduğunu dile getirmişleridir.⁵ Mülakata katılan kadınların yaklaşık %80'i bir mesleğe sahip olmadığını ve yaklaşık yine aynı oranda olmak üzere ücretli herhangi bir işte çalışmadığını belirtmiştir. Dikkat çeken bir diğer husus ise araştırmaya katılan kadınların %66'sı ideal çalışma biçiminin ev kadınlığı ve iş yaşamının birlikte yürütmek olduğunu belirtmiştir. Araştırmada yaşadıkları yerde çocukları için park, bahçe ve sosyal tesisin olmadığını beyan eden kadınların oranının %73,3 olduğu görülmüştür. Bölgenin önemli sorunu olan göç konusunda itici gücün kadın ve gençlerden oluştuğu bilinmektedir. Bölgemizdeki kadın ve gençlerin hissettikleri altyapı ve üst yapı eksikliklerinin bertaraf edilerek göç isteklerinin önüne geçilmesi önem arz etmektedir.

TRA2 Bölgesi coğrafi konumu ve tarihi geçmişi gereği kış, kültür ve doğa turizmi açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Özellikle kış aylarında bölge önemli sayıda misafir ağırlamaktadır. Ancak hem bilinirliğinin hem yılın tamamına yayılmış potansiyel turizm etkinliklerinin az olması hem de özel sektörün yatırım yapmasına engel olan altyapı eksiklikleri nedeniyle bu alanda istenilen katma değer sağlanamamaktadır. Gerçekleştirilen TRA2 Bölgesi Turizm Çalıştayı ile de turizmde altyapı sorunlarının azaltılması ve hizmet kalitesi ile bilinirliğin artırılmasının önem arz ettiği konusunda katılımcılar mutabık kalmışlardır.

Bölgemiz zengin kültürel değerleri ve bozulmamış doğası ile çok sayıda yöresel ürüne ev sahipliği yapmaktadır. Doğubayazıt Abdigör Köftesi, Ardahan Çiçek Balı, Damal Bebeği, Iğdır Kayısı, Iğdır Taş Köfte Yemeği, Kars El Halısı, Sümer Kars El Halısı, Kars Balı, Kars Kaşarı, Kars Türk Çoban Köpeği ve Kağızman Uzun Elması bölgemizin coğrafi işaret ile tescillenmiş yöresel ürünleridir. Ağrı Balı, Ardahan Kazı, Posof Elması (Badele Elması) ve Iğdır Omaç Aşı Çorbası için ise tescil başvurusu yapılmıştır⁶. Görüldüğü üzere bölgemizde bal ve arı ürünleri, süt ve süt ürünleri, et ve et ürünleri olarak bilinirliği yüksek yöresel gıda ürünlerinin yanı sıra Obsidyen taşı, Damal Bebeği, Tuzluca Tuz Mağarası tuzu, halı ve kilim gibi hediyelik yöresel ürünler de mevcuttur. Ancak, tek başına bilinirlik doğru stratejilerle ekonomik ve sosyal faydalar elde etmek açısından yeterli bir unsur değildir.

Ajansımızın 2018 yılında hazırladığı TRA2 Bölgesi Yöresel Ürün Pazarlama Stratejileri Raporunda; TRA2 Bölgesi'nin yöresel ürünleri tanıtilmiş, ilgili ürünlerin tarihi geçmişi ve mevcut durumu hakkında bilgiler verilmiş, GZFT analizleri yapılmış ve bu ürünlerin ticari değerlerinin artırılarak bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına dair planlamalar ve öneriler sunulmuştur. İlgili raporda her yöresel ürün bazı ortak problemler mevcut olduğu göze çarpmıştır. Bu problemlerin başında dolum, ambalajlama ve depolama tesisi bulunmayışı gelmektedir. Bunun yanı sıra mevcut ürünlerin üzerinde ar-ge

⁵ <http://www.serka.gov.tr/store/file/common/544a2a36971326a6145dcf9f62737e75.pdf>
⁶ <https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/geographicalRegisteredList/>

çalışmalarının yapılarak yeni ürünlerin geliştirilmesi için kurumların yeterli altyapılarının olmadığı da bir diğer önemli sorundur. Coğrafi işaret potansiyeli olan (Obsidyen Taşı, Kars Sarı Yağı, Iğdır Patlıcan Reçeli, Posof Fasulyesi gibi) ürünler için coğrafi işaret tescil sürecinde gerekli olan laboratuvar analizleri gibi uzmanlık gerektiren çalışmaların gerek altyapı gerekse insan kaynakları eksikleri nedeniyle yapılamamaktadır. Bölgedeki yöresel ürün potansiyelinin harekete geçirilmesi için sektöre birçok açıdan destek olunmalıdır. Altyapısal eksiklikler giderilmeli, insan kaynaklarının farkındalık düzeyleri ve mesleki eğitimlerine destek olunmalıdır. Bunun yanı sıra uygun pazarlama stratejileri ortaya konulmalı, paydaşlar arasında birlikte iş yapma kültürünü yerleştirme amaçlanmalıdır.

2019 yılı Ajans Çalışma Programında da Kış, Doğa ve Kültür Turizminde Kapasite Geliştirme Sonuç Odaklı Programı, Yöresel Ürünlerin Ticari Değerlerinin Artırılması Sonuç Odaklı Programı ve Kadınlar ve Gençlerin Yaşam Şartlarını İyileştirme Sonuç Odaklı Programları belirlenmiştir. Bu sonuç odaklı programlar kapsamında bölgenin kadın, çocuk ve gençlerin sosyal refah seviyesinin, istihdam edilebilirliklerinin ve sosyal hayata aktif katılımlarının artırılması hedeflenmektedir. Sonuç Odaklı Programlar kapsamında bölge turizminde özellikle kış, doğa ve kültür turizminin altyapısı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi, mevcut potansiyelinin harekete geçirilmesi ve bu sayede bölgenin turizm cazibesinin ve rekabet edebilirliğinin artırılması, marka olunması ve elde edilen turizm gelirlerinin artırılması hedeflenmektedir. Yine sonuç odaklı programlar kapsamında; Bölgenin zengin yöresel ürünlerini tanımının sağlanması ve ticari değerlerinin artırılması hedeflenmektedir. 2014-2023 Bölge Planı dikkate alındığında da gelişme eksenleri altında var olan tedbirlerin bahsedilen amaçlar ile doğrudan ilgili olduğu görülmektedir.

Ajanların bölgesel kalkınma faaliyetlerini daha görünür kılmak, etkinliğini artırmak, bölgesel kalkınma için de önem arz eden bir konuda ulusal bir gündem oluşturmak ve bu alanda faaliyetler yürütmek üzere seçilecek bir temada yıl boyunca tüm Ajanların yoğunlaşacağı kararlaştırılmıştır. Türk sanayisinin rekabet edebilirliğinin ve verimliliğinin yükseltilmesi, yüksek katma değerli ve ileri teknoloji ürünlerin üretilmesi, nitelikli işgücüne sahip bir sanayi yapısına dönüşümün sağlanması için mesleki eğitimin iyileştirilmesi önem arz etmesi nedeniyle 2019 yılı teması olarak "Mesleki Eğitim" belirlenmiştir.

Bu çerçevede Ajansımız çalışmalarını yoğunlaştırmış saha araştırmaları ve mülakatlara yapmıştır. TRA2 Bölgesi genelinde mesleki eğitim veren liseler ve meslek yüksekokullarının yanı sıra işverenler ile de mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde özellikle mesleki eğitim veren kuruluşların mesleki eğitimin kavranması için gerekli olan iş başı eğitimin bölgenin zor şartları ve sanayi eksikliği nedeniyle yerine getiremediği, okullardaki donanım altyapısının ise bundan 30 yıl öncesine ait olduğu

vurgulanmıştır. Bu kapsamda mesleki eğitimin kalitesinin artırılması için öncelikli olarak bölgemizdeki okulların özellikle laboratuvar ve atölye altyapılarının iyileştirilmesi gerekmektedir.

1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri

Kadın ve gençlerin sosyal imkânlarla erişimlerinin sağlanması, mesleki ve teknik becerilerinin geliştirilmesi ile bölge kırsal, doğa, kültür turizmi ve yöresel ürün üretim altyapısının geliştirilerek katma değer artırılması yoluyla bölgedeki sosyal ve ekonomik refahın artırılmasıdır.

Bu kapsamda, 2014-2023 TRA2 Bölge Planı, Onuncu Kalkınma Planı, 2019 yılı Ajans Çalışma Programı, Ajans'ın bölgede gerçekleştirmiş olduğu araştırma ve saha çalışmaları ile yapılan çalıştaylar neticesinde elde edilen verilere dayanarak programın öncelikleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

Öncelik 1: Kadın ve gençlerin sosyal hayata katılımlarını teşvik edecek donatıların geliştirilmesi/ iyileştirilmesine, yaşam standartlarının artırılmasına ve istihdam edilebilirliklerini artıracak mekanizmaların oluşturulmasına yönelik projeler,

Öncelik 2: Bölgenin kırsal, doğa ve kültür turizmi değerleri bilinirliğinin artırılmasına ve markalaşmasına katkı sağlayacak fiziki ve teknik altyapı projeleri

Öncelik 3: Yöresel ürünlerin katma değerinin artırılması için üretim, tanıtım ve pazarlama altyapılarının iyileştirilmesine yönelik projeler

Öncelik 4: Mesleki ve teknik eğitim altyapısı ile mesleki eğitimde görev alan insan kaynağı niteliklerinin geliştirilmesine yönelik projeler

1.3. Serhat Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak

Bu program kapsamında desteklenecek projeler için tahsis edilen toplam kaynak tutarı **11.500.000 TL**'dir. Serhat Kalkınma Ajansı, bu program için ayırdığı kaynakları kısmen veya tamamen kullanılmama hakkını saklı tutar.

Desteklerin Tutarı

Bu program çerçevesinde verilecek destekler aşağıda belirtilen asgari ve azami tutarlar arasında olacaktır:

- **Asgari tutar:** 100.000 TL
- **Azami tutar:** 1.500.000 TL

Hiçbir destek, projenin toplam uygun maliyetinin % 25'inden az ve % 75'inden fazla olamaz. Bu değerlerin dışında kalan destek taleplerini içeren projeler değerlendirmeye alınmayacaktır. Bütçenin kalan tutarı, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, Başvuru Sahibi tarafından eş-finansman olarak karşılanmalıdır. Başvuru Sahibinin, proje eş finansmanını, proje ortaklarından, iştirakçilerden ve/veya üçüncü taraflardan sağlayacağı nakdi katkılar ile karşılayabilmesi mümkündür. Yararlanıcılar, kendilerinin karşılamak zorunda oldukları eş finansman tutarını, banka ya da finans kuruluşlarından kredi yoluyla temin edebilirler. Böyle bir durumda, alınan kredilere karşılık projede alınan ekipman rehin olarak gösterilemez. Her halükarda, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, eş finansman yükümlülüğü yararlanıcının kendi taahhüdü hükmünde olup, yerine getirilmemesi durumunda yararlanıcı bizzat sorumlu olacaktır. Aynı katkılar eş finansman olarak kabul edilmez.

2. BU TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR

Bu bölümde; Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı-05 çerçevesinde finanse edilen projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar 08.11.2008 tarihli ve 27048 sayılı "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği", Destek Yönetim Kılavuzu ve Proje Uygulama Rehberi hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır. Başvuru Sahipleri başvuruda buldukları andan itibaren bu Yönetmelik hükümlerini ve bu rehberlerde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.

Serhat Kalkınma Ajansı bu destek programını zorunlu hallerin ortaya çıkması halinde desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda Başvuru Sahipleri Ajanstan her hangi bir hak talebinde bulunamaz.

Destek için başvurusu yapılan projeler Ajans tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi bilgiler ve mesleki sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.

"Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki destek unsurlarından yararlanılan yatırım harcamaları için diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanılamaz. Ayrıca, söz konusu desteklerden yararlanılan yatırım harcamaları için teşvik belgesi müracaatı yapılamaz. Bu hükme aykırı davranılması halinde, her iki durumda da Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında yararlanılan destekler, ilgili mevzuat çerçevesinde tahsil edilir. Bu nedenle başvuru sahiplerinin ilgili mevzuatı incelemeleri önerilir.

2.1. Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek projelere yönelik üç temel uygunluk kriteri söz konusudur:

- Başvuru Sahibi ve ortaklarının uygunluğu
- Projelerin uygunluğu
- Maliyetlerin uygunluğu

2.1.1. Başvuru Sahiplerinin uygunluğu: kimler başvurabilir?

(1) Bu program kapsamında uygun başvuru sahipleri şunlardır:

- Valilikler
- Kaymakamlıklar
- Bölge, İl ve İlçe Müdürlükleri
- Bakanlıklara Bağlı Kurum, Kuruluş ve Enstitüler
- Üniversiteler
- Yerel Yönetimler (İl Özel İdaresi, Belediyeler, Köyler)
- 5355 Sayılı Kanun doğrultusunda Kurulmuş Mahalli İdare Birlikleri (Köylere Hizmet Götürme Birlikleri, Turizm Altyapı Birlikleri vb.)
- Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları

(2) Destek almaya hak kazanabilmek için, Başvuru Sahipleri aşağıda belirtilen koşulların tümüne uymalıdır:

- Tüzel kişiliğe haiz kâr amacı gütmeyen kurum veya kuruluş olması
- Proje faaliyetinin proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması,
- Yönetmelikte öngörülen proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olması
- Ajansın faaliyet gösterdiği TRA2 Bölgesinde (Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars) kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgelerde bulunması,
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesidir.

(3) Ayrıca, aşağıdaki halleri taşıyan başvuru sahipleri ve proje ortakları ajanstan mali destek alamazlar:

- İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya meri mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar;
- Kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkûm olanlar;
- Haklarında, görevlerini kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar;
- Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak gibi suçlardan kesinleşmiş yargı kararı ile mahkûm olanlar;
- Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir mali desteğe ilişkin yükümlülüklere uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler.
- Teklif çağrısına katılım koşulu olarak Kalkınma Ajansı tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgi ve belgeleri zamanında ajansa sunmayanlar,
- Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının değerlendirilmesi sürecinde değerlendirme komitesini veya Kalkınma ajansını etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler.
- Sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla;
  - Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri⁷ dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olanlar,
  - Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere sosyal güvenlik kurumuna vadesi geçmiş borcu olanlar,
  - Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, söz konusu projeye Ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunanlar,

⁷ 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3. maddesinde tanımlanan idareler.

ğ) Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar.

Yukarıda madde (a) ve (e) 'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki iki yıllık bir süre için geçerlidir. Madde (b), (c), (ç) (d) ve (f)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren dört yıllık bir süre için geçerlidir.

Destek Başvuru Formunun V. Bölümünde ("Başvuru Sahibinin Beyanı"), Başvuru Sahipleri, yukarıdaki (a)'dan (ğ)'ye kadar olan kategorilerin hiçbirine girmediklerine dair beyanda bulunmalıdırlar.

2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu

Başvuru Sahipleri tek başlarına ya da ortak kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilirler.

Başvuru Sahibinin ortakları projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları masraflar destek yararlanıcısının yaptığı masraflarla aynı koşullarda kabul edilebilecektir. Bu nedenle ortaklar, Bölüm 2.1.1'de belirtilen koşullardan "Ajansın faaliyet gösterdiği TRA2 bölgesinde (Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars) kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgelerde bulunması" dışında, Başvuru Sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini karşılamalıdırlar.

Ortak olacak kuruluşlar ortaklık beyanını doldurmalıdır. Başvuru Formunun Bölüm III-2'de yer alan Beyan, Başvuru Sahibinin ve tüm ortaklarının yasal yetki verilmiş temsilcileri tarafından imzalanmalıdır.

Projeye başvuru sahibi veya ortak kuruluşlar dışında diğer kuruluşlar da iştirakçi ya da alt yüklenici olarak katılabileceklerdir. Ancak proje kapsamında gerçekleştirilecek mal ve hizmet satın alımlarının ortak veya iştirakçiler ile yararlanıcı, ortak ve iştirakçinin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından nüfuzu altında bulundurduğu gerçek ve tüzel kişilerden sağlanması mümkün değildir.

İştirakçiler

Başvuranların ve ortakların uygunluk kriterlerini karşılamayan kuruluşlar da projeye, o projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, iştirakçi olarak katılabilirler. İştirakçi kuruluşlar, projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenecektir. Ancak yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmez. İştirakçi kuruluşlar, katılımlarına dair beyanda bulunmalıdırlar. Projede herhangi bir rol üstlenen iştirakçiler başvuru formunda yer alan iştirakçi beyannamesini imzalamalıdır.

Alt Yükleniciler / Taseronlar

Ortak veya iştirakçi olmayıp, projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildiği kuruluşlardır. Alt yüklenicilerle yapılacak sözleşmeler, standart destek sözleşmesi EK IV'teki kurallara tabidir.

ÖNEMLİ NOT:

- ✓ Siyasi partiler ve bunların alt birimleri hiçbir şekilde Başvuru Sahibi, proje ortağı ya da iştirakçi olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer almazlar.
- ✓ Ajans, bu programın herhangi bir aşamasında, başvuru sahiplerinin/ortaklarının ve yasal temsilcilerinin milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen her türlü yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliğinin veya iltisağının ya da bunlarla irtibatının tespit edilmesi durumunda, söz konusu başvuru sahiplerine ait projeler sözleşmeye bağlanmamışsa sözleşme imzalamama; sözleşmeye bağlanmışsa, bu sözleşmeleri fesih etme ve her iki durumda da oluşan zarar ve/veya kamu alacaklarını yasal faizi ile birlikte geri alma hakkını saklı tutar.
- ✓ 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun'un 19. Maddesi'nin (d) ve (e) bentlerinde belirtilen payları ve bunlarla ilişkili varsa diğer bütün mali yükümlülüklerini tamamen yerine getirmemiş olanlar ve/veya 10.09.2014 tarih ve 6552 sayılı Kanun'un 144. Maddesi hükmüne göre Ajans'a mali yükümlülüklerinden kaynaklanan borçlarını yapılandırmış ancak yapılandırma sonrası yükümlülüklerini tam olarak yerine getirmemiş olanlar Ajans ile mali destek sözleşmesi imzalamazlar.
- ✓ Kar amacı güden kurum ve kuruluşlar ile gerçek kişiler ve sivil toplum kuruluşları KÖA-05 mali destek programı kapsamında başvuru sahibi veya proje ortağı olamazlar.

2.1.3. Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler

Süre

Azami proje süresi **24 aydır**. Bu süre, sözleşmenin tüm taraflarca imzalandığı günden bir sonraki gün itibariyle başlar.

Yer

Projeler, Ajansın faaliyet gösterdiği TRA2 Bölgesi'nde (Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars) gerçekleştirilmelidir. Ancak sergi, konferans, fuar ve benzeri etkinliklere katılım faaliyetleri, proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, bölge dışında gerçekleştirilebilir. Her hâlükârda proje temel faaliyetleri bölge içerisinde gerçekleştirilmelidir.

Proje Konuları

Başvuru Rehberi Bölüm 1.2.'de yer alan "Programın Amaç ve Öncelikleri" kısmında belirtilen, programın genel amacına ve önceliklerinden en az birine katkıda bulunan projeler, uygun kabul edilecektir. Proje konusunun uygunluğu için aşağıda belirtilen gerekli genel şartlar da göz önünde bulundurulmalıdır:

- Projenin sosyal faydaları kayda değer olmalı, bölgenin yaşam memnuniyet düzeyine katkı ve bölge dışına göçün azaltılmasını sağlamalıdır.
- Projenin çevre ve kültürel dokuya olumsuz etkileri olmamalıdır.
- Proje, bölgenin sosyal hizmetlerinin ve turizmin gelişmesine yönelik altyapının iyileştirilmesi için olumlu bir ortam yaratarak, ekonomik yapıların bölgesel gelişimini desteklemeli ve faaliyet ve sonuçlarından etkilenen tüm taraflar için sosyal açıdan kabul edilebilir olmalıdır.

Proje birden fazla idari birimin (belediyelerin veya illerin) yetki alanına girebilir.

Aşağıda mali destek almak için uygun olabilecek altyapı projeleri faaliyet konuları listelenmiştir. Bu faaliyetler örnek mahiyetinde olup, uygun faaliyetler bunlarla sınırlı değildir ve programının amaç ve önceliklerine uygun olarak geliştirilebilecektir.

Öncelik 1: Kadın ve gençlerin sosyal hayata katılımlarını teşvik edecek donatıların geliştirilmesi/iyileştirilmesine, yaşam standartlarının artırılmasına ve istihdam edilebilirliklerini artıracak mekanizmaların oluşturulmasına yönelik projeler

Kültür ve sanat etkinliklerinin gerçekleştirilmesine yönelik tesislerin oluşturulması veya iyileştirilmesi

- Atıl durumda olan tescilli tarihi binaların, çocuklar ve gençler için robotik, kodlama, akıl-zekâ oyunları gibi modern eğitim tekniklerini alabileceği, bilim, teknoloji ve tasarım faaliyetleri yürütebileceği merkezlere dönüştürülerek kullanılmasına yönelik projeler,
- Gençlerin sosyalleşebileceği ve sportif faaliyetler yürütebileceği entegre spor alanlarının oluşturulması veya modernize edilmesi ya da sosyal donatı unsurları olan havuzlar, bisiklet yolları, yeşil alanlar, botanik bahçeleri, çocuk oyun alanları yapılması ve/veya yenilenmesi ile ilgili projeler
- Kırsalda yaşayan ve sosyo-kültürel imkânlarla erişimleri sınırlı olan kadınlar, engelliler, yaşlılar, çocuklar, yoksullar için kütüphane, sinema, tiyatro vb. aktivitelerin yapılabileceği gezici ya da sabit yapıların oluşturulmasına yönelik projeler,
- Kadın ve gençlerin akranları ile sosyalleşebileceği, kültürel ve sanatsal anlamda kişiliğine katma değer katabileceği kadın ve gençlik merkezlerinin kurulması

Öncelik 2: Bölgenin kış, doğa ve kültür turizmi değerleri bilinirliğinin artırılmasına ve markalaşmasına katkı sağlayacak fiziki ve teknik altyapı projeleri

- Bölgemizde önemli sayıda var olan tescilli yapıların turizm amaçlı kullanılmasına yönelik yapılacak yenileme çalışmaları ve çevre düzenlemeleri
- Bölgemizde bulunan doğal oluşumların (mağara, dağ, şelale vb.) turizme kazandırılması ve belirtilen oluşumlara yönelik yapılacak rekreasyon ve altyapı çalışmaları
- Doğa ve kültür turizmi için uygun alanların belirlenmesi ve yapılacak altyapı düzenlemeleriyle özel sektörün yatırım yapabileceği duruma dönüştürülmesine yönelik projeler,
- Turistlerin ziyaret edip daha uzun vakit geçirebileceği ve bu sayede yapılan geceleme sayısına etki edebilecek alanlarının (kültür-sanat sokak ve caddeleri, yöresel ürünler çarşısı, bedesten, aktivite alanları ve müzeler gibi) oluşturulması/ iyileştirilmesi ve altyapısının oluşturulmasına yönelik projeler
- Doğal, tarihi ve kültürel tesislerde veya alanlarda; ısıtma, soğutma, iklimlendirme, bilgilendirme tabelaları, aydınlatma, trafik işaret ve sinyalleri gibi uygulamalara yönelik projeler
- Ani Antik Kenti'nde kazı, restorasyon vb. altyapı çalışmalarının tamamlanmasına yönelik projeler,

Öncelik 3: Yöresel ürünlerin katma değerinin artırılması için üretim, tanıtım ve pazarlama altyapılarının iyileştirilmesine yönelik projeler

- Markalaşma açısından potansiyel arz eden gıda ürünleri (gravyer, Kars kaşarı, bal vb.) ve endemik bitkilerinin, özgün el sanatları (obsidyen taşı işlemeciliği, keçecilik, bebek ve ahşap eşya üretimi, halıcılık ve kilim, vb.) ürünlerinin geliştirilmesi ve yeni ürünlerle çeşitlendirilmesi
- Kavılca Buğdayı, Kars Kazı, Ardahan Balı gibi yöresel ürün üreticilerinin müşterek istifade edebileceği, ürünlerin ham halinden satışa hazır hale getirebilecek tesis kurulumu,
- Coğrafi işaret potansiyeli olan ürünlerin (Obsidyen Taşı, Kars Sarı Yağı, İğdir Patlıcan Reçeli, Posof Fasulyesi gibi) tescil için başvurularının yapılması
- Coğrafi İşaretli ürünlerin AB tescili için başvurularının yapılması
- Nihai ürünlerin hedef ülke pazarlarına girişini kolaylaştıran uygun standartları sağlamasına yönelik çalışmalar
- Bölgede mevcut olan kalite kontrol, tahlil ve test laboratuvarlarının makine ekipman ve teknoloji altyapıları ile kapasitelerinin geliştirilmesi ya da ilave ihtiyacın belirlenmesi halinde yenilerinin kurulması
- Kadınların evlerinde ürettiği ürünleri (peynir, tereyağı, yumurta, çorap, patik vb.) haftanın birkaç günü halka arz edebilecekleri atıl olan hali hazırdaki tesislerin geri kazanımı ile bir yöresel ürünler çarşısının kurulması

Öncelik 4: Mesleki ve teknik eğitim altyapısı ile mesleki eğitimde görev alan insan kaynağı niteliklerinin geliştirilmesine yönelik projeler

- Meslek yüksekokulları ve mesleki-tekniik liselerin atölye ve laboratuvar altyapılarının iyileştirilmesi
- Özellikle kırsal kesimde yaşayanlar, kadınlar ve engelliler başta olmak üzere, mesleki becerilerin kazandırılması/artırılmasına yönelik altyapı projeleri,
- Mesleki eğitim alan öğrencilerin/gençlerin iş dünyasıyla bağını kurarak girişimcilik ve yenilikçilik kapasitelerini geliştirmeye yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi

- İş gücü piyasası ve bölgesel koşullar doğrultusunda mesleki eğitim programlarının geliştirilmesi
- Tarım, gıda ve bilişim sektörlerine yönelik nitelikli işgücü yetiştirmek için mesleki ve teknik eğitim altyapısının kurulması/geliştirilmesi

Bununla birlikte tüm projeler her koşulda meri mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları kesinlikle içermemelidir:

- Sadece yedek parça/sarf malzemesi alımı
- Sadece eğitim/tanıtım faaliyeti,
- Sadece gezi/fuar faaliyetleri,
- Yol, kanalizasyon, su altyapısı inşaatları
- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün üretimi,
- Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliğine uygun olmayan ürünlerin üretimi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Çalıştaylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,
- Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,
- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya ayni) veya kredi sağlamak için),
- Akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları
- Yerel kuruluşların rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı faaliyet için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler.

PROJE BAŞVURULARI VE MALİ DESTEK ALMAYA İLİŞKİN ÖZEL DÜZENLEMELER:

- Bu teklif çağrısı kapsamında bir başvuru sahibi, Serhat Kalkınma Ajansı'na en fazla **4 (dört)** projesi için destek başvurusunda bulunabilir ve Serhat Kalkınma Ajansı bunlardan değerlendirme sürecinde en yüksek puanı alan en fazla **2 (iki)** tanesine mali destek sağlayabilir.
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı faaliyet için diğer kaynaklardan (Avrupa Birliği, Büyükelçilik Hibeleri, Dünya Bankası, UNESCO, vb.) veya Kamu yatırım programı kapsamında finanse edilen projeler için Serhat Kalkınma Ajansı Mali Destek Programlarına başvurulamaz.
- KDV, kar amacı gütmeyen kuruluşlar için uygun maliyet sayıldığından bütçedeki kalemlerin de KDV dâhil hesaplanması gerekmektedir.
- Aynı katkılar eş finansman olarak kabul edilmemektedir.
- Bütçede İnsan Kaynakları ve Seyahat başlıklarına tahsis edilen toplam tutar, toplam uygun maliyetlerin % 10'unu aşmamalıdır.
- Kamu görevlilerinin maaşları projede çalıştıkları süre oranında, belgelendirilmek koşuluyla yalnızca yararlanıcının eş-finansmanı olarak kabul edilebilmektedir. Bununla birlikte, kamu görevlisinin tabi olduğu mevzuata göre proje bütçesinden kendisine ödeme yapılabilmesi halinde bu ödemeler, Ajansın sağladığı mali destekten de karşılanabilir. Bu durumda, ispatlayıcı belgelerin Ajansa sunulması gerekmektedir. Ayrıca, kamu görevlilerinin yolluk ve gündelik giderleri, bu rehberde belirtilen şartlara göre uygun maliyet olarak kabul edilebilir.
- Başvuru sahiplerinden, 5449 sayılı Kanununun 19. maddesinin (d) ve (e) bendinde belirtilen Kalkınma Ajansı paylarını ve bunlarla ilişkili varsa diğer bütün mali yükümlülüklerini yerine getirmiş olanlar veya 26.02.2011 Tarih ve 6111 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 17. maddesi hükmüne göre yapılandırmış ve yapılandırılan borç taksitlerini ödeyenler haricindeki İl Özel İdareleri ve Belediyeler Serhat Kalkınma Ajansı'ndan proje ve faaliyet desteği alamazlar
- Başvuru sahibi kurumların ve kuruluşların Mali Destek Programı'ndan faydalanarak kurdukları veya geliştirdikleri altyapının sahipliği veya intifa hakkı projenin tamamlanmasından sonra en az 5 yıl süre ile ellerinde tutulmalı ve tüm potansiyel kullanıcılara, altyapıya eşit şartlarda erişim sağlama fırsatı vermelidir.
- Altyapı projeleri herhangi bir özel hizmet sağlayıcısı veya finans kaynağı ile rekabet etmemeli veya bunların yerini almamalıdır. Ancak özel sektörün ilgi göstermediği ve yakın gelecekte de ilgi göster-

mesinin mümkün görülmediği alanlarda altyapı proje teklifleri sunulabilir. Sunulacak altyapı projesinin **özel sektörün ilgi alanına girmedığı** hususu ekonomik olarak yatırım/karlılık gibi kriterler kullanılarak yeterli şekilde gerekçelendirilmelidir.

- Proje faaliyetleri sonuçları ve yöntemi itibari ile çevreyle en uyumlu olacak şekilde ve en az maliyetli şekilde tasarlanmalıdır.
- Projenin teknik özellikleri, teknik çizimleri, keşif-metraj gibi teknik ve mali belgeleri ve gerekli diğer raporları (ÇED vb.) eksiksiz ve doğru olmalıdır.
- Yararlanıcılar kendilerinin karşılamak zorunda oldukları eş finansman tutarını, banka ya da finans kuruluşlarından kredi yoluyla temin edebilirler. Böyle bir durumda, alınan kredilere karşılık projede alınan makine-ekipmanlar rehin olarak gösterilmemelidir.

2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten karşılanabilecek maliyetler

Destek için sadece "uygun maliyetler" dikkate alınabilir. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de "uygun maliyetler" için tavan niteliğindedir. Uygun maliyetler, götürü maliyetlere değil (yolculuk ve gündelik maliyetleri ve dolaylı maliyetler hariç), **gerçek maliyetlere** (yani projenin uygulanması sırasında yapılacak fiili maliyetler) **dayandırılmalıdır**.

Projede gerçekleştirilecek tüm maliyetler, proje bütçesi standart formuna göre hazırlanmalıdır.

Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır:

- Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi (nihai denetim maliyetleri hariç),
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması; maliyet etkinliği sağlaması,
- Yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Yararlanıcının ya da ortağının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması; orijinal destekleyici belgelerle desteklenmesi gerekir.

Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına girmemektedir. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir:

Uygun Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler ve uygun dolaylı maliyetler olmak üzere iki türlü uygun maliyet bulunmakta olup, aşağıda tanımlanmaktadır:

a. Uygun doğrudan maliyetler:

Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:

- Projede görevlendirilmiş personelin net maaşları, sosyal sigorta primleri, ilgili diğer ücret ve maliyetler (Piyasa koşullarında oluşmuş ücretlerden ve yararlanıcının ve ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamalıdır),
- Yolculuk ve gündelik giderleri⁸,
- Piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu ile yeni ekipman ve hizmet (nakliye, kira vb.) satın alma maliyetleri,
- Proje amacına uygun olmak kaydıyla, gezici hizmet sunacak, özel donatılı araç alımları,
- Sarf malzemesi maliyetleri,
- Taşeron maliyetleri (basım, etkinlik organizasyonu vb. ile inşaat ve inşaat denetimi),
- Denetim maliyetleri⁹,
- Mali hizmet maliyetleri (özellikle havale maliyetleri, sigorta, banka maliyetleri vb.)
- Görünürlük maliyetleri,
- Tüm yapım ve inşaat işleri ile bunların kontrolörlük hizmetleri,
- Katma Değer Vergisi (KDV)

⁸ Yurtiçi gündelik giderleri, 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun H Cetvelinde (10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarları) belirtilen memur ve hizmetliler başlığı altında, “aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar” için öngörülen tutarın üç katını aşmayacak şekilde belirlenmelidir. Yurtdışı gündelik giderleri için, Bakanlar Kurulunun Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararında belirtilen diğer şekillerde görevlendirilenlerden aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar için öngörülen tutar esas alınarak, bu kararın hükümleri uygulanır. İnsan Kaynakları ve Seyahat başlıklarına tahsis edilen toplam tutar toplam uygun maliyetlerin % 10’unu aşmamalıdır.

⁹ Ajans mali destek miktarı 200.000 TL’nin üzerinde olan bütün projelerden denetim raporu talep etmektedir. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir.

b. Uygun dolaylı maliyetler

Uygun dolaylı maliyetler, başka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen ve genel idari giderleri (elektrik, su, ısınma maliyetleri v.b.) karşılamak üzere projenin toplam uygun maliyetlerinin % 2’sini aşmayacak şekilde belirlenmiş olan götürü tutardır.

Uygun olmayan maliyetler

Bu programda hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır:

- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler,
- Sözleşmede belirtildiği halde proje hesabı dışında yapılan proje harcamaları,
- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları,
- Faiz borcu,
- Hali hazırda başka bir kapsamda finanse edilen kalemler,
- Projenin uygulanmasına katılan kamu görevlilerinin maaşları¹⁰,
- Arazi veya bina alımları,
- Motorlu taşıt alımı,
- İkinci el ekipman,
- Kur farkından doğan zararlar,
- Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri¹¹,
- Yararlanıcı ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler,

¹⁰ Kamu görevlilerinin maaşları projede çalıştıkları süre oranında, **belgelendirilmek koşuluyla** yalnızca yararlanıcının eş-finansmanı olarak kabul edilebilmektedir. Bununla birlikte, kamu görevlisinin tabi olduğu mevzuata göre proje bütçesinden kendisine ödeme yapılabilmesi halinde bu ödemeler, Ajansın sağladığı mali destekten de karşılanabilir. Bu durumda, ispatlayıcı belgelerin Ajansa sunulması gerekmektedir. Ayrıca, kamu görevlilerinin yolluk ve gündelik giderleri, bu rehberde belirtilen şartlara göre uygun maliyet olarak kabul edilebilir.

¹¹ Proje hazırlanması ve sunulmasını teşvik etmek amacıyla, yararlanıcılar tarafından temin edilen desteklerden danışmanlık ve kırtasiye giderlerine ilişkin olanlar, faturalandırılmaları şartıyla proje uygun maliyetlerinden sayılmaktadır ve talep edilen destek miktarının % 2’sini geçmemek üzere proje bütçesinde gösterilebilir.

- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere¹² ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler,
- Proje ile ilgisi olmayan harcamalar,
- İstimlak bedelleri,
- Başvuru Sahibinin projedeki ortağı ya da iştirakçisinden yapılan satın alımlara yapılacak ödemeler,
- Kamu kurumlarının genel ve idari maliyetleri,
- Üçüncü taraflara verilen krediler/hibeler,
- Ofis, bina ve her türlü gayrimenkul kira maliyetleri,
- Çalıştay, seminer, konferans veya kongre katılımcılarına (konuşmacı ve görevliler hariç) verilecek ücret
- Bireysel kullanım amaçlı eşyalar ile hediyeelik eşyaların alımına ilişkin giderler

Başvuru Formunda yer verilmeyen bir hususa ilişkin maliyetlendirmenin bütçede yer alması mümkün olmayacaktır.

Başvuruların değerlendirilmesi sonrasında, sözleşmenin imzalanmasından önceki kontrol sürecinde, gerekli durumlarda bütçede değişiklik yapılabilecektir. Kontroller, Başvuru Sahibinin ilave açıklama yapmasını ve Serhat Kalkınma Ajansının destek tutarında indirim yapmasını gerektirebilir.

Bu nedenle, Başvuru Sahibinin gerçekçi ve uygun maliyetli bir bütçe sunması kendi yararınadır. Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçelerinin ayrıntılı bir şekilde hazırlanarak, EK B-3 formatında hazırlanması gerekmektedir.

Ayni katkılar

Başvuru Formunda ayrı bir liste halinde sunulması gereken, yararlanıcı ya da ortakları tarafından yapılan ayni katkılar, gerçek harcamaları yansıtmazlar ve uygun maliyet olarak değerlendirilmezler. Bu nedenle, bu katkılar, yararlanıcı tarafından sağlanan eş finansman olarak değerlendirilemez. Ancak, desteğin verilmesi durumunda, yararlanıcı, Başvuru Formunda belirttiği bu katkıları üstlenmek zorundadır.

¹² Proje uygulaması ile doğrudan ilgili olmayan Ajans ve yararlanıcı arasındaki banka transfer ücretleri, noter masrafları ve vergiler gibi giderler ifade edilmektedir.

2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler

Başvurular, Başvuru Formu ve talep edilen diğer belgeler ile birlikte KAYS üzerinden yapılmalıdır. Serhat Kalkınma Ajansı, mali destek programlarına başvuru sürecinde olası faydalanıcılara kolaylık sağlamak amacıyla kurum internet sitesine bir eğitici online proje hazırlama modülü eklemiştir. Söz konusu eğitici modüle http://www.serka.gov.tr/modul/online_proje_hazirlama_egitimi/index.html internet adresinden ulaşılabilir.

Belgelerin elektronik nüshaları, Serhat Kalkınma Ajansı internet adresinden www.serka.gov.tr temin edilebilir. KAYS ortamında doldurulması gereken formlar aşağıdaki şekildedir:

- Başvuru Formu
- Bütçe, Beklenen Finansman Kaynakları, Maliyetlerin Gerekçeleştirilmesi
- Mantıksal Çerçeve
- Projede Görev Alan Kilit Personele Ait Özgeçmiş

KAYS başvuru sayfasından ulaşılacak aşağıdaki dokümanların ise bilgisayar ortamında hazırlanıp, gerekli imzalar atıldıktan sonra taranarak KAYS'a yüklenmesi gerekmektedir:

- Fizibilite Şablonu
- Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belge Örnekleri (Taranarak KAYS'a yüklenmesi gerekmektedir.)
- Destekleyici Diğer Evrak (Taranarak KAYS'a yüklenmesi gerekmektedir.)

Başvuru Formu ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır. Ayrıca bu belgeler doldurulurken, standart formata bağlı kalınmalı ve mevcut hiçbir metin silinmemeli ya da değiştirilmemelidir. Aksi takdirde, yapılan başvuru ön inceleme aşamasında değerlendirme dışı kalacaktır.

Başvurularınızın sadece sunmuş olduğunuz bilgiler/belgeler üzerinden değerlendirileceğini dikkate alarak, Başvuru Formunu ve diğer belgeleri lütfen dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurunuz.

Sizden talep edilen belgeler ve proje başvurunuzda öngördüğünüz çalışmalara bağlı olarak meri mevzuata göre gerekli zorunlu belgeler dışında hiçbir ek belge değerlendirmeye tabi tutulmayacaktır.

Başvuru Formu, Bütçe, Beklenen Finansman Kaynaklarında belirtilen toplam proje bütçesi, Ajans'tan talep edilen destek tutarı ve destek yüzdeleri aynı olmalıdır.

Başvuru Formunda yer alan kontrol listesinde belirtilen konularda herhangi bir hata veya Başvuru Formundaki önemli bir tutarsızlık (Örneğin: Bütçede belirtilen miktarların Başvuru Formunda belirtilenlerle tutarsızlık göstermesi) başvurunun reddine yol açabilir.

Sunulan bilginin açık olmaması ve bu durumun adil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda, ek açıklama talep edilecektir.

BAŞVURU SIRASINDA SUNULMASI GEREKEN DESTEKLEYİCİ BELGELER:

Başvurular, KAYS üzerinden doldurulan Başvuru Formu ve diğer ekler dışında Ajans tarafından talep edilecek zorunlu ve destekleyici belgelerle birlikte sunulmalıdır:

1. Başvuru sahibinin ve varsa ortak(larının) hangi kanuna göre kurulduğunu gösteren, TRA2 Bölgesi'nde yer aldığını, kayıtlı olduğunu veya faaliyet gösterdiğini belirten ve Başvuru Sahibi kurum/kuruluşun proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olduğuna dair kurumun en üst yetkili amiri tarafından imzalanmış beyan (EK-F Örnek 1),

2. Başvuru sahibini temsile, ilzama ve proje belgelerini imzalamaya yetkili kişi(lerin) belirlendiği Serhat Kalkınma Ajansı'na proje sunulmasına ve başarılı olması durumunda uygulanmasına ilişkin kararın alındığı projenin başvuru sahibi tarafından uygulanacağı ve eş finansman konusundaki gereksinimlerin her halükarda başvuru sahibi tarafından karşılanacağına dair Başvuru Sahibinin yetkili yönetim organının kararı (EK-F Örnek 2)

- Kamu kurum ve kuruluşları için en üst yetkili amir kararı (Vali, Kaymakam, vb),
- Belediyeler için Belediye Meclisi kararı,
- İl Özel İdaresi için İl Genel Meclisi kararı,
- Köy Tüzel Kişilikleri için İhtiyar Meclisi kararı,
- Mahalli İdare Birlikleri için Birlik Meclisi kararı,
- Üniversite için Rektör,

3. Başvuru Sahibini ve varsa ortak(larını) temsil ve ilzama yetkili kişi(lerin) isim(ler)ini ve imzalarını noter tarafından tasdik eden belge ya da en üst yetkili amir onaylı tatbiki imza (EK-F Örnek 3)

4. Projede ortak ya da iştirakçi bir kurum/kuruluş yer alıyorsa, KAYS üzerinden ortak ya da iştirakçi beyannamesi bölümü doldurulacak, ayrıca bu kurumu/kuruluşu temsile, ilzama ve proje belgelerini imzalamaya yetkili kişi veya kişilerin belirlendiği ve projede ortak olma kararının alındığı yetkili yönetim organının kararı (Eğer projeye mali destek sağlanacaksa bu husus yönetim kurulu kararında ayrıntılı olarak belirtilmelidir.) (EK-F Örnek 4)

5. Proje kapsamında gerçekleştirilecek 10.000 TL üzerindeki makine, ekipman, araç ve hizmet alımlarına yönelik satın alımlarda teknik özellikleri de içeren en az 2 adet orijinal proforma fatura¹³ (makine ekipmanlar için teknik özellikler faturada muhakkak belirtilmelidir.),

6. Gerekli ise (yapım, onarım veya restorasyon işleri olması halinde), aşağıdaki bilgileri içeren, ilgili tüm kurum ve kişilerce onaylanmış uygulama veya avam projeleri (betonarme, statik, elektrik, mekanik, vb.),

- Teknik tasarımlar, teknik şartnameler, planlar,
- T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın belirlediği güncel birim fiyatlara ve pozlara göre hazırlanmış keşif özeti (malzeme/metraaj ve keşif listesi) ve maliyet tahmini,
- Fizibilite çalışmasında istenen diğer bilgi ve belgeler,

7. Başvuru Sahibinin üniversite olması durumunda; üniversite yönetiminin izni ve 5018 sayılı Kanun kapsamında tanımlanmış harcama birimi olduğunu gösteren resmi yazı

8. Projeye konu faaliyetlere ilişkin ulusal ya da uluslararası kurum ve kuruluşlardan eş zamanlı destek alınmadığına/almayacaklarına dair beyan (EK-F Örnek 8)

9. Başvuru sahiplerinin onaylanmış en son bilançoları veya bilançosu olmayan başvuru sahipleri kurumların sadece onaylanmış en son kesin hesapları (Ödenek miktarını gösterir onaylı tablo, gelir gider tablosu, mizan cetveli vb.)

10. Fizibilite Şablonu(EK-E)

11. Projenin uygulanacağı taşınmazı/alani gösteren en az 5 fotoğraf

12. Proje kapsamında taahhüt edilen eş finansmanın bir bölümünün kurum/kuruluşa bağlı kamu personeline yapılan aylık ödemeler ile karşılanması durumunda (böyle bir durum yoksa

¹³ Proforma faturaların gerçeğe uygunluğu ve piyasa şartlarını yansıtmayı yansıtmadığı kontrol edileceğinden başvuru sahiplerinin proforma faturaları bütçede ifade ettikleri kalemlere tam uyumlu olarak ve fatura sahibi şirketin kaşesi mutlaka yer alacak şekilde teslim etmeleri azami önem taşımaktadır. Ayrıca, proforma faturaların üzerine bütçedeki hangi kaleme ilişkin düzenlendiklerinin **mutlaka** belirtilmesi gerekmektedir. Proforma faturalarda KDV oranları ayrıca belirtilmeli ve proje bütçesi **KDV dâhil** fiyatlar üzerinden hazırlanmalıdır. Piyasa şartlarını yansıtmayan proforma faturalar geçerli kabul edilmeyecektir. EK-F'de fatura ile ilgili detaylı bilgi verilmiştir.

gerekmemektedir) sunulacak beyan ve destekleyici belgeleri (EK-F Örnek 6, İlgili kamu personel güncel maaş bordrosu)

13. Kamu personeline projeden ötürü ilave ücret ödenecekse (böyle bir durum yoksa gerekmemektedir) sunulacak beyan ve belirtilen destekleyici belgeleri (EK-F Örnek 7, İlgili kamu personel güncel maaş bordrosu)

14. Projenin uygulama alanına ilişkin belgeler. Örneğin;

- Arsa/arazi/binaların mülkiyet durumunu gösterir ve mevcutsa taşınmaz üzerinde kurulu tüm hakları da içeren belge (tapu, tapu sicil kaydı, yer tahsis belgesi vb.)
- Faaliyetin yapılacağı yer kiralık ise en az beş (5) yıllık kira kontratı bulunmalıdır. Kiracı ile faydalanıcı arasında ileriki yıllarda doğacak uyuşmazlıklardan faydalanıcı sorumludur.

15. Başvuru sahibinin, projenin değerlendirme aşamasında fayda sağlayacağını düşündüğü destekleyici diğer evrak

Destek almaya hak kazanan Başvuru Sahiplerinden sözleşme imzalama aşamasında bu **belgelerin orijinallerini matbu halde sunmaları istenecektir.**

2.2.2. Başvurular nereye ve nasıl yapılacaktır?

Potansiyel başvuru sahiplerinin; proje başvurularını Ajansın internet sitesinden erişilebilecek KAYS'teki Başvuru Formuna veri girişini yapmaları doldurmaları zorunludur. Sistem, yapılan başvurular için otomatik olarak bir başvuru kodu üretecek olup bu kod başvuru sürecindeki tüm işlemlerde kullanılacaktır.

Başvuru sahiplerinin, proje başvurularını ajansın proje teklif çağrısı ilanında belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar KAYS üzerinden yapması zorunludur. Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde aşağıdaki adreslerden birine teslim edilir.

T.C. Serhat Kalkınma Ajansı Merkez Binası	Ağrı Yatırım Destek Ofisi	Ardahan Yatırım Destek Ofisi	İğdır Yatırım Destek Ofisi
Ortakapı Mahallesi Atatürk Caddesi No:117 Merkez/Kars	Ağrı Ticaret ve Sanayi Odası Binası Kat:3 Merkez/Ağrı	Yeni Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası Karagöl Mahallesi Kongre Caddesi No:64 Kat:2 No:1 Merkez/Ardahan	Cumhuriyet Mahallesi 503. Sokak Ağgül İş Merkezi No: 11 Kat:3/17 Merkez/İğdır

Bu durumda taahhütnamesini elden teslim edenlere imzalı ve tarihli bir alındı belgesi verilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Başka yollarla (örneğin faks ya da elektronik posta ile) gönderilen ya da başka adreslere teslim edilen proje teklifleri reddedilecektir. Posta veya kargo şirketine bağlı gecikmelerden başvuru sahibi sorumlu olup, bu şekilde gecikmiş başvurular Ajans tarafından değerlendirmeye alınmayacaktır.

Başvuru Sahipleri başvurularının, eksiksiz olup olmadığını Başvuru Formunda yer alan kontrol listesinden kontrol etmelidirler. Tam olmayan başvurular reddedilecektir.

2.2.3. Başvuruların alınması için son tarih

Başvuruların alınması için son tarih KAYS üzerinden **11/10/2019** saat **23 : 59**'dur. E-imza olmaması durumunda taahhütnamenin ıslak imza ile imzalanıp Ajans'a teslim edilmesi için son tarih ise **18/10/2019** saat **17 : 00**'dir. Son başvuru zamanından sonra alınan başvurular, hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmayacaktır. Posta veya kargo şirketine bağlı gecikmeler dikkate alınmayacaktır.

Başvuru sahiplerinin, proje başvurularını yukarıda belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar KAYS üzerinden yapması zorunludur. Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren *en geç 5 iş günü* içerisinde tamamlanır.

Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren *en geç 5 iş günü* içerisinde ajansın başvuru rehberinde belirttiği adrese teslim edilir. Bu durumda elden teslim eden kişiye, imzalı ve tarihli bir alındı belgesi verilir. Zamanında yapılmayan proje başvuruları için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmadan reddedilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Taahhütnamenin ıslak imzalı teslim edileceği durumlarda, kabul mahallinde son başvuru anı itibarıyla bir yığılma söz konusu ise kapanış saatinde kapılar kapatılır ve sadece o an itibarıyla içeride bulunan başvurular kabul edilerek işlem tamamlanır. Taahhütnamenin posta veya kargo şirketi yoluyla gönderildiği durumlarda postadaki gecikmeler dikkate alınmaz. Taahhütnamenin, başka yollarla (örneğin faks ya da elektronik posta ile) gönderilmesi ya da başka adreslere teslim edilmesi durumunda da proje teklifleri reddedilecektir.

2.2.4. Daha fazla bilgi almak için

Sorularınızı, tekliflerin alınması için belirlenen son tarihten 20 gün öncesine kadar, teklif çağrısının referans numarasını, açık bir şekilde belirterek, elektronik posta ya da faks ile aşağıdaki adrese veya faks numarasına gönderebilirsiniz.

E-posta adresi : programyonetimi@serka.gov.tr

Faks : +90 474 212 52 04

Soruların yanıtları, Ajansa ulaşma tarihinden sonra en geç 10 gün içerisinde aşağıdaki adreste yayınlanacaktır: www.serka.gov.tr

Tüm adaylara eşit davranılacak ve bir Başvuru Sahibine sağlanan bilgi Sıkça Sorulan Sorular (SSS) aracılığıyla diğer Başvuru Sahiplerine de sunulacaktır.

Tüm resmi açıklamalar ve talep edilen bilgi Ajans tarafından sağlanacaktır. SSS listesinde ve Başvuru Rehberinde yer almayan hiç bir bilgi Başvuru Sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.

2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi

Başvurular, Ajans tarafından bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi desteği ile incelenip değerlendirilecektir. Başvuru Sahipleri tarafından sunulan projeler aşağıda açıklanan aşama ve kriterlere göre incelenecek ve değerlendirilecektir. Değerlendirme süreci temel olarak iki aşamadan oluşmaktadır: **ön inceleme ile teknik ve mali değerlendirme.**

(1) Ön İnceleme

Yalnızca zamanında teslim edilen projeler ön incelemeye alınır. Ön inceleme aşamasında başvuru sahibinin, ortaklarının ve proje konularının başvuru rehberinde belirtilen kriterlere uygunluğu yönünden ön inceleme yapılır. Ön incelemeye ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Başvuru rehberinde belirtilen uygunluk kriterlerine uymayan başvurular reddedilir. Ayrıca bu hususların değerlendirme sürecinin herhangi bir aşamasında tespit edilmesi halinde de söz konusu projeler reddedilir, bu durumun sözleşme imzalandıktan sonra tespit edilmesi halinde ise sözleşmeler feshedilir.

b) Ajans ön inceleme ve değerlendirme sürecinde, başvuru sahibinden başvuru ve eki belgelere ilişkin olarak bilgi ve belge isteyebilir.

Taahhütnamenin başvuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından imzalanması gerekmektedir. Bu husus KAYS'a yüklenecek imza sirküleri veya vekâletname gibi belgeler üzerinden kontrol edilecektir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapıldığı tespit edilen başvurular reddedilir.

Diğer taraftan Ajans başvuru rehberinde, başvuru formu dışında bazı bilgi ve belgelerin sunulmasının zorunlu olması yahut onay gerektiren işlem olması halinde yetkili makamlardan alınan onayın başvuru aşamasında sunulması gibi ek kriterler belirleyebilir. Böyle durumlarda tanımlanan ek kriterlerin yerine getirilmemesi projenin ön inceleme aşamasında reddedilmesine yol açar. Bunun dışında ajans değerlendirme sürecini etkilemeyeceğini düşündüğü belgeleri ön inceleme ve değerlendirme aşamalarının herhangi bir zamanında başvuru sahibinden talep edebilir. Başvuru sahibi, ajans tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri zamanında ajansa sunmak zorundadır. Talep edilen bilgi ve belgeleri ajans tarafından başvuru rehberinde belirlenen zamanda sunmayan başvuru sahiplerinin başvuruları reddedilir.

Gerekli şartları taşıdığı anlaşılan projeler, bir listesi hazırlanarak teknik ve mali değerlendirme sürecine alınır. Gerekli şartları taşımadığı sonradan öğrenilen başvurular değerlendirme sürecinin hangi aşamasında olursa olsun ön incelemede elenmiş kabul edilir.

Başvurular öncelikle şekli uygunluk açısından idari kontrole tabi tutulacaktır. Bu kapsamda, aşağıda yer alan kriterlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilmektedir. İstenilen bilgilerden herhangi biri eksik veya yanlış ise, proje teklifi yalnızca bu esasa dayanarak **reddedilebilir** ve proje teklifi bu noktadan sonra artık değerlendirilmeyecektir.

KRİTERLER	Evet	Hayır
1. Başvuru Formu, Bütçe, Beklenen Finansman Kaynakları, Maliyetlerin Gerekçelendirilmesi, Mantıksal Çerçeve ve Proje Kilit Personeline Ait Özgeçmiş/Özgeçmişler standart formata uygun ve Türkçe olarak KAYS üzerinden doldurulmuştur.		
2. Başvuru Formunda yer alan Başvuru Sahibinin beyannamesi, Başvuru Sahibinin temsilcisi tarafından KAYS üzerinden doldurulmuştur.		
3. Ortaklık beyannamesi (ortak varsa) Başvuru Sahibi ve tüm ortaklar tarafından KAYS üzerinden doldurulmuştur.		
4. İştirakçi Beyannamesi, tüm iştirakçiler (varsa) tarafından KAYS üzerinden doldurulmuştur.		
5. Proje TRA2 Düzey 2 bölgesinde (Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars) uygulanacaktır.		
6. Projenin süresi, izin verilen azami süreyi aşmamaktadır (24 ay).		
7. Talep edilen destek tutarı, izin verilen asgari destek tutarından düşük değildir. (100.000 TL)		
8. Talep edilen destek tutarı, izin verilen azami destek tutarından yüksek değildir. (1.500.000 TL)		
9. Talep edilen destek oranı, uygun toplam bütçenin %25'inden az olmamakta ve % 75'ini aşmamaktadır.		
10. İnsan Kaynakları ve Seyahat başlıklarına tahsis edilen toplam tutar toplam uygun maliyetlerin % 10'unu aşmamaktadır.		
11. İdari maliyetler uygun doğrudan maliyetlerin %2'sini aşmamaktadır		
12. Taahhütname başvuru sahibinin yetkili kişisi tarafından e-imza ile imzalanmış ya da ıslak imza ile imzalanarak son başvuru tarihinden önce Ajans'a ulaştırılmıştır.		

13. Bu başvuru; başvuru sahibinin, son bir takvim yılı içerisinde proje teklif çağrısı kapsamında yaptığı azami dördüncü başvurdur.		
14. Başvuru sahibinin ve varsa ortak(larının) hangi kanuna göre kurulduğunu gösteren, TRA2 Bölgesi'nde yer aldığını, kayıtlı olduğunu veya faaliyet gösterdiğini belirten ve Başvuru Sahibi kurumun/kuruluşun proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olduğuna dair kurumun en üst yetkili amiri tarafından imzalanmış beyan (EK-F Örnek 1) sunulmuştur.		
15. Başvuru sahibini temsile, ilzama ve proje belgelerini imzalamaya yetkili kişi(lerin) belirlendiği Serhat Kalkınma Ajansı'na proje sunulmasına ve başarılı olması durumunda uygulanmasına ilişkin kararın alındığı Başvuru Sahibinin yetkili yönetim organının kararı sunulmuştur. (EK-F Örnek 2)		
16. Başvuru Sahibini ve varsa ortak(larını) temsil ve ilzama yetkili kişi(lerin) isim(ler)ini ve imzalarını noter tarafından tasdik eden belge ya da en üst yetkili amir onaylı tatbiki imzası sunulmuştur. (EK-F Örnek 3)		
17. Projede ortak ya da iştirakçi bir kurum/kuruluş yer alıyorsa , KAYS üzerinden ortak ya da iştirakçi beyannamesi bölümü doldurulacak, ayrıca bu kurumu/kuruluşu temsile, ilzama ve proje belgelerini imzalamaya yetkili kişi veya kişilerin belirlendiği ve projede ortak olma kararının alındığı yetkili yönetim organının kararı (Eğer projeye mali destek sağlanacaksa bu husus yönetim kurulu kararında ayrıntılı olarak belirtilmelidir.) (EK-F Örnek 4)		
18. Proje kapsamında gerçekleştirilecek 10.000 TL üzerindeki makine, ekipman, araç ve hizmet alımlarına yönelik satın alımlarda teknik özellikleri de içeren en az 2 adet orijinal proforma fatura (makine ekipmanlar için teknik özellikler faturada muhakkak belirtilmelidir.) sunulmuştur.		
19. Gerekli ise (yapım işleri olması halinde), ilgili tüm kurum ve kişilerce onaylanmış uygulama veya avam projeleri (betonarme, statik, elektrik, mekanik, vb.) sunulmuştur.		
20. Fizibilite şablonu doldurularak KAYS'a yüklenmiştir.		

21. Başvuru Sahibinin üniversite olması durumunda; üniversite yönetiminin izni ve 5018 sayılı Kanun kapsamında tanımlanmış harcama birimi olduğunu gösteren resmi yazı sunulmuştur.		
22. Başvuru sahiplerinin onaylanmış en son bilançoları veya bilançosu olmayan başvuru sahipleri kurumların sadece onaylanmış en son kesin hesapları (Ödenek miktarını gösterir onaylı tablo, gelir gider tablosu, mizan cetveli) sunulmuştur.		
23. Projeye konu faaliyetlere ilişkin ulusal ya da uluslararası kurum ve kuruluşlardan eşzamanlı destek alınmadığına dair beyan sunulmuştur. (EK-F Örnek 8)		
24. Projenin uygulanacağı taşınmazı/alanı gösteren en az 5 fotoğraf sunulmuştur.		
25. Proje kapsamında taahhüt edilen eş finansmanın bir bölümünün kurum/kuruluşa bağlı kamu personeline yapılan aylık ödemeler ile karşılanması durumunda sunulacak beyan ve belirtilen destekleyici belgeleri (EK-F Örnek 6 ve ilgili kamu personel güncel maaş bordrosu) sunulmuştur.		
26. Kamu personeline projeden ötürü ilave ücret ödenecekse sunulacak beyan ve belirtilen destekleyici belgeleri (EK-F Örnek 7, ilgili kamu personel güncel maaş bordrosu) sunulmuştur.		
27. Projenin uygulama alanına ilişkin belgeler. <ul style="list-style-type: none"> Arsa/arazi/binaların mülkiyet durumunu gösterir ve mevcutsa taşınmaz üzerinde kurulu tüm hakları da içeren belge (tapu, tapu sicil kaydı, yer tahsis belgesi vb.) Faaliyetin yapılacağı yer kiralık ise <u>en az beş (5) yıllık kira kontratı bulunmalıdır.</u> Kiracı ile faydalanıcı arasında ileriki yıllarda doğacak uyuşmazlıklardan faydalanıcı sorumludur. 		

Ön inceleme kapsamında uygunluk kontrolü gerçekleştirilir. Başvuru Sahibinin, ortaklarının (ve varsa iştirakçilerinin) ve projelerin bu rehberin 2.1.1 ve 2.1.2 bölümlerinde verilen kriterlere uygunluğunun kontrolü aşağıda yer alan listeye göre yapılır.

UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır
Başvuru Sahibi uygundur.		
1. Ortak uygundur.		
2. Ortak uygundur.		
Proje TRA2 Düzey 2 bölgesinde (Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars) uygulanacaktır.		

Sadece ön incelemeyi geçen başvurular değerlendirme işleminin sonraki safhalarına alınacaktır.

(2) Teknik ve Mali Değerlendirme

Teklif edilen bütçe de dâhil olmak üzere başvurular, aşağıda yer alan Değerlendirme Tablosundaki kriterlere göre değerlendirilecektir. Değerlendirmede sırası ile başvuranın mali ve yönetim kapasitesi, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgiliği, önerilen metodolojinin kalitesi ve geçerliliği, projenin destek sonrası sürdürülebilirliği ile projenin bütçe ve maliyet etkinliği göz önüne alınacaktır.

DEĞERLENDİRME TABLOSU

Bölüm	Puan
1. Mali Kapasite ve İşletme Kapasitesi	20
1.1 Başvuru Sahibi ve ortakları proje yönetimi konusunda yeterli deneyime sahip mi?	5
1.2 Başvuru Sahibi ve ortakları yeterli teknik uzmanlığa sahip mi? (ele alınacak konular hakkında yeterli bilgileri var mı?)	5
1.3 Başvuru Sahibi ve ortakları yeterli yönetim kapasitesine sahip mi?	5
1.4 Başvuru Sahibi istikrarlı ve yeterli finansman kaynaklarına sahip mi?	5
2. İlgililik	25
2.1 Proje, Teklif Çağrısının hedefleriyle ve bir veya birden fazla önceliği ile ne kadar ilgili? (Not: 5 puan (çok iyi) verilebilmesinin koşulu; projenin, en az bir önceliği özellikle işaret etmesidir.)	5 x 2
Not: 5 puan (çok iyi) verilebilmesinin koşulu; projenin, cinsiyet eşitliği, fırsat eşitliği, çevrenin korunması, sürdürülebilir kalkınma gibi özel bir katma değer unsuru içermesidir.	
2.2 Proje, hedef bölge(ler)nin ihtiyaçları ve sorunları ile ne kadar ilgili?	5
2.3 İlgili taraflar ne kadar açıkça tanımlanmış ve stratejik olarak seçilmiştir? (son yararlanıcılar, hedef gruplar). Hedef grupların gereksinimleri net bir şekilde belirlenmiş mi ve proje bunları gerektiği şekilde muhatap alıyor mu?	5 x 2
3. Yöntem	30
3.1 Önerilen faaliyetler uygun mu, uygulanabilir mi, hedeflerle ve beklenen sonuçlarla uyumlu mu?	5
3.2 Projenin genel tasarımı ne kadar tutarlı? (Özellikle; proje, söz konusu sorunların bir analizini yansıtıyor mu; dış faktörler göz önüne alınmış mı ve bir değerlendirme öngörüyor mu?)	5

3.3 Ortakların projeye katılım ve katkı düzeyi yeterli mi? Not: Ortak bulunmaması halinde 1-3 puan arası verilecektir.	5
3.4 Faaliyet planı açık ve uygulanabilir nitelikte mi?	5
3.5 Teklifte, projenin sonucuna yönelik objektif olarak doğrulanabilir göstergeler yer alıyor mu?	5
3.6 Projede, devlet desteğine ve görünürlüğüne yeterli önem verilmiş mi?	5
4. Sürdürülebilirlik	15
4.1 Projenin, hedef grupları üzerinde somut bir etkisi olması bekleniyor mu? (etkilenen işletme sayısı, faaliyetin bölgesel önemi, geçici/kalıcı oluşturulan istihdam, sosyal faydalar, sağlanan eğitim fırsatları, teşvik edilen yeni sermaye yatırımları, bölgenin genel ekonomik ortamında sağlanan gelişmeler vb. dahil olmak üzere)	5
4.2 Proje potansiyel çarpan etkileri içermekte midir? (proje sonuçlarının yinelenmesi ve daha geniş alanları etkilemesi ile bilgi yayılması dahil olmak üzere)	5
4.3 Teklif edilen projenin beklenen sonuçları sürdürülebilir mi? - mali açıdan (<i>destek sona erdikten sonra faaliyetler nasıl finanse edilecek?</i>) - kurumsal açıdan (<i>faaliyetlerin devam ettirilmesine imkan tanıyan yapılar proje sonunda da devam edecek mi? Projenin sonuçları yerel olarak sahiplenilecek mi?</i>) - <i>Proje sürdürülebilir kalkınmaya ve çevrenin korunmasına itibar gösteriyor mu?</i>	5
5. Bütçe ve maliyet etkinliği	10
5.1 Tahmini maliyetler ile beklenen sonuçlar arasındaki oran yeterli mi?	5
5.2 Yapılması öngörülen harcamalar projenin uygulanması için gerekli mi?	5
EN YÜKSEK TOPLAM PUAN	100

Değerlendirme tablosu, bölümlere ve alt bölümlere ayrılmıştır. Her alt bölüme, belirlenen aralıklarda puanlar verilecektir.

Azami puanı 5 olan örnek için puanlama usulü, aşağıda gösterilmiştir.

1 = çok zayıf; 2 = zayıf; 3 = orta; 4 = iyi; 5 = çok iyi.

Bu değerlendirmenin sonunda projeler, ilgililik kısmından (15) ile üzeri toplamda ise altmış beş (65) ve üzerinde puan alan başvurular başarılı projeler olarak listelenir. Başvurular en yüksek puanı alan tekliften başlayarak sıralanır ve destek dağıtımı bu rehberde belirtilen teklif çağrısının toplam bütçesi çerçevesinde söz konusu sıralamaya göre yapılır. Eşit puan alan başarılı projeler bakımından; söz konusu mali destek programında aynı yararlanıcı tarafından sunulan tek proje başvurusu niteliğinde olanlara öncelik verilir. Bu hususta eşitlik olması halinde öncelikle ilgililik bölümü için bağımsız değerlendiricilerin verdikleri puanların ortalaması; bunun da eşit olması halinde mali ve operasyonel kapasite bölümünden alınan puanların ortalaması en yüksek olanlar dikkate alınır, bu hususta da eşitlik olması halinde başvuru tarihi ve saati esas alınır.

2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

2.4.1. Bildirimin İçeriği

Başvuru Sahiplerine, başvurularının sonucuna ilişkin durum yazılı olarak bildirilecektir.

Başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı, aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır:

- Taahhütname, son başvuru tarihinden sonra alınmıştır;
- Başvuru eksiktir veya belirtilen kriterlere uygun değildir;
- Başvuru Sahibi veya ortaklarından biri ya da bir kaç uygun değildir;
- Proje uygun değildir (örneğin teklif edilen projenin program kapsamında olmaması, teklifin izin verilen azami süreyi aşması, talep edilen katkının izin verilen azami katkıdan daha fazla olması vb.);
- Proje, konuyla yeterince ilgili değildir ve/veya Başvuru Sahibinin mali ve işletme kapasitesi yeterli değildir;

- Proje, teknik ve mali açıdan değerlendirildiğinde asgari başarı puanı olan 65 puanı alamamış veya ilgililik kısmından 15 puanın altında almış ya da seçilmiş olan diğer projelere göre daha az puan almıştır;
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten KAYS ortamında sunulmamıştır.

Ajansın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir.

2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi

Değerlendirme sonuçları hakkında Başvuru Sahiplerini bilgilendirmek için Ajansın planladığı tarih 15/12/2019'dur. Bu tarih kesin olmayıp, proje sayısına göre değişebilecektir.

2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Destek kararını takiben, verilecek destek miktarı ve uygulamaya ilişkin ilke ve kurallar, Başvuru Sahibi ile Ajans arasında imzalanacak bir sözleşmeye bağlanır.

Desteklenmesine karar verilen projelerin ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren on beş iş-günü içinde başvuru sahiplerine aşağıda belirtilen belgelerin aslı veya onaylı suretinin sunulması gerektiği bildirilir. Gerekli imzalar ve parafların yer aldığı çıktılar matbu halde Ajans'a teslim edilmelidir. Ayrıca dosya hazırlanırken aşağıdaki sıralamada olması gerekmektedir:

1. Başvuru Formu,
2. Bütçe,
3. Mantıksal Çerçeve,
4. Özgeçmiş (Proje yönetiminde çalışacak kilit personel),
5. Fizibilite Şablonu,
6. Destekleyici Belge Örnekleri
7. Destekleyici Diğer Evrak

SÖZLEŞME AŞAMASINDA SUNULMASI GEREKEN BELGELER

1	Başvuru esnasında KAYS üzerinden doldurulan başvuru formu ve eklerinin çıktısı alınarak, her sayfalarının parafı son sayfalarının ise imzalı bir şekilde hazırlanacağı matbuları ile diğer destekleyici belgelerin asılları
2	5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3. Maddesinde tanımlanan idareler dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere SGK borçları ve vergi borçları olmadığına dair belge
3	5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3. Maddesinde tanımlanan idareler dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden yapılandırılmış vergi borcu olan Başvuru Sahiplerinin veya Proje Ortaklarının, yapılandırılmış borcu düzenli olarak ödediklerine dair belgeyi sunmaları; vergiden muaf olanlar veya vergi mükellefiyeti olmayanlar, muafiyet durumunu gösteren belgeyi sunmaları gerekmektedir.
4	Başvuru Sahibinin inşa edilen altyapının sahipliğini veya intifa hakkını, projenin tamamlanmasının ardından asgari 5 yıl süre ile elinde tutacağına dair beyanı,
5	Projenin uygulanması için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans gibi belgeler. Örneğin; - ÇED Raporu veya ÇED Raporuna ihtiyaç olmadığını gösteren ilgili kurumdan alınmış yazı (Proje kapsamında yapılacak olan yatırım konusu ile uyumlu olması ve geçerliliği devam eden bir belge olması gerekmektedir) - Gerekli ise Kültür/Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu izni - İnşaat ruhsatı, ruhsata tabi olmayan bir faaliyet ise gerek olmadığına dair yazı
6	Küçük ölçekli yapım işleri ile altyapı işlerinde kontrollük ile ilgili bilgiler (teknik şartname veya kontrolörlük işlerinin kurumun kendi personeli tarafından yürütülmesi halinde görevli personelin özgeçmişi, görevleri, vb.),
7	Proje sonucunda inşa edilecek altyapı tesisinin birden fazla kurum tarafından kullanılacak olması ya da birden çok kurumun ortak olarak bir altyapı tesisinin inşası için başvurması durumunda, kurumlardan birinin başvuru sahibi olarak belirlendiği ve kurumlar arasında bu konuda yapılacak ve inşa edilecek yapının mülkiyet, işletme ve kullanım koşullarını içeren protokol ve bu konuda yetkili kurulları tarafından alınmış olan karar

9	5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3. Maddesinde tanımlanan idareler dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, söz konusu proje veya faaliyetine ilgili Ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunmadığına ilişkin belgenin aslı veya onaylı sureti
10	Mali kimlik formu
11	Mali Kontrol Muvafakatnamesi
12	Kimlik Beyan Formu
13	Proje hesabının açıldığına dair hesap cüzdan fotokopisi (Merkezi yönetim kapsamındaki yararlanıcı kamu idaresinin yazılı talebi üzerine ilgili muhasebe birimince Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Ödeme ve Tahsilat İşlemlerinin Elektronik Ortamda Gerçekleştirilmesine İlişkin Usul ve Esasların 8inci maddesinin sekizinci fıkrası doğrultusunda Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nden alınacak izin kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya muhabiri olan bankada (2019 yılı için T.C. Ziraat Bankası A.Ş.) özel hesap açılacaktır.)
14	İlgili tüm kurum ve kişilerce onaylanmış uygulama projeleri (betonarme, statik, elektrik, mekanik, vb.)
15	Projenin uygulama alanına ilişkin belgeler. • Arsa/arazi/binaların mülkiyet durumunu gösterir ve mevcutsa taşınmaz üzerinde kurulu tüm hakları da içeren belge (tapu, tapu sicil kaydı vb.) • Arazinin imar durumu ile ilgili belge • Yapı ruhsatı, yapı izin belgesi vb. • Zemin etüdü • Faaliyetin yapılacağı yer kiralık ise öngörülen proje bitiş tarihinden itibaren en az beş (5) yıllık noter onaylı kira kontratı bulunmalıdır. Kiracı ile faydalanıcı arasında ileriki yıllarda doğacak uyuşmazlıklardan faydalanıcı sorumludur.

Başvuru sahibinin gerekli bilgi ve belgeleri sunmasını takiben en geç beş işgünü içinde başvuru sahibi sözleşme imzalamaya davet edilir. Yapılacak yazılı bildirim müteakip en geç on işgünü içinde sözleşme imzalanır. Bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere ajansa başvurmayan, sözleşme imzalamayacağını yazılı olarak bildiren veya ajans tarafından talep edilen belgeleri zamanında sunmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır. Aynı süre içerisinde mücbir bir sebepten ötürü sözleşme imzalamaya gelemeyeceğini bildiren başvuru sahiplerine on günlük ilave süre tanımlanabilir. Sunulan belgelerin gerçeğe aykırı yahut KAYS'ta yer alan bilgi ve belgelerden farklı olması durumunda da başvuru sahibiyle sözleşme imzalanmaz. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla, yedek listede yer alan başvuru sahipleri sözleşme imzalamak üzere en yüksek puanlı projeden başlamak üzere sözleşme imzalamaya davet edilir. Yedek listeden davet usulü bakımından da yukarıdaki hükümler aynen uygulanır.

Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler:

Kesin destek tutarı: Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. Bölüm 2.1.3'te açıklandığı gibi, bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda kesinlik kazanacaktır. Mali destek hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz.

Hedeflerin gerçekleştirilememesi: Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekânlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir.

Sözleşmenin değiştirilmesi: Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulanmasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemez ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı durdurulabilir.

Raporlar: Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleştirmeleri içe-

ren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Ödemeler: Sözleşmede belirtilen süre içerisinde, destek miktarının **%60**'ı, yararlanıcıya ait sözleşmede belirtilen banka hesabına ön ödeme olarak aktarılır.

Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak diğer ödemeler, hak ediş esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının eş finansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajans'a sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) ara ödemede destek miktarının **%30**'u ve geriye kalan **%10**'luk destek ise nihai raporun Ajans tarafından onaylanmasına müteakip yararlanıcısının banka hesabına 30 gün içerisinde aktarılır. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan, yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.

Projeye ait kayıtlar: Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar proje uygulaması sona erdikten sonra beş yıl süreyle saklanmalıdır.

Denetim: Gerektiğinde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekânlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Ajans destek miktarı 200.000 TL'nin üzerinde olan bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir.

Tanıtım ve Görünürlük: Yararlanıcılar, ortakları ve alt yükleniciler, hizmet, mal alımı ve yapım işleri faaliyetlerinde Ajansın sağladığı mali desteği ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının genel koordinasyonunu görünür kılmak ve tanıtmak için, Ajansın internet sitesinde (www.serka.gov.tr) yayınlanan "tanıtım ve görünürlük rehberine" uygun olarak gerekli önlemleri alır. Bu program kapsamında, proje nihai ödemesi yapıldıktan sonraki 3 yıl boyunca görünürlük kurallarına uyulmaması halinde proje bütçesinde görünürlük için ayrılan kalemlerde yer alan bedeller ödeme tarihinden itibaren faizi ile birlikte tahsil edilebilecektir.

Satın Alma İşlemleri: 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi yararlanıcılar, destek programları çerçevesinde desteklenen proje ve faaliyetler kapsamında yapacakları satın alma faaliyetlerini bu mevzuat çerçevesinde gerçekleştirirler. Söz konusu Kanuna tabi olmayan kurum ve kuruluşların uyacakları satın alma usul ve esasları ise Proje Uygulama Rehberi Ek-6 Kalkınma Ajansları Tarafından Sağlanan Destekler İçin Satın Alma Rehberinde tanımlanmıştır. Yürütülen programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti ve bunlar üzerindeki fikri mülkiyet hakları yararlanıcıya aittir. Yararlanıcının, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin, genel sekreterin gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle üzerinde üçüncü kişi lehine aynı ya da şahsi hak tesis edemeyeceği ve projede belirtilen iş yeri dışında kullanamayacağı, aksi halde destek miktarının iki katı tutarında ajansa tazminat ödeyeceği hususu sözleşmede yer alır.

2.5.1. DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ KDV, kar amacı gütmeyen kuruluşlar için uygun maliyet sayıldığından bütçedeki kalemlerin de KDV dâhil hesaplanması gerekmektedir.
- ✓ Siyasi partiler ve bunların alt birimleri hiçbir şekilde Başvuru Sahibi, proje ortağı ya da iştirakçi olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.
- ✓ Ajans, bu programın herhangi bir aşamasında, başvuru sahiplerinin/ortaklarının ve yasal temsilcilerinin milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen her türlü yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliğinin veya iltisafının ya da bunlarla irtibatının tespit edilmesi durumunda, söz konusu başvuru sahiplerine ait projeler sözleşmeye bağlanmamışsa sözleşme imzalamama; sözleşmeye bağlanmışsa, bu sözleşmeleri fesih etme ve her iki durumda da oluşan zarar ve/veya kamu alacaklarını yasal faizi ile birlikte geri alma hakkını saklı tutar.
- ✓ Bütçede İnsan Kaynakları ve Seyahat başlıklarına tahsis edilen toplam tutar, toplam uygun maliyetlerin % 10'unu aşmamalıdır.
- ✓ Hiçbir destek, projenin toplam uygun maliyetinin % 25'inden az ve % 75'inden fazla ve yine 100.000 TL'den az, 1.500.000 TL'den fazla olamaz.

- ✓ Azami proje süresi **24 aydır**. Süresi 24 ay olan projelerin kesinlikle süresinin uzatılmayacak ve zeyilname sunulamayacaktır
- ✓ Başvuru sahiplerinden, 5449 sayılı Kanunun 19. maddesinin (d) ve (e) bendinde belirtilen Kalkınma Ajansı paylarını ve bunlarla ilişkili varsa diğer bütün mali yükümlülüklerini yerine getirmiş olanlar veya 26.02.2011 Tarih ve 6111 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 17. maddesi hükmüne göre yapılandırmış ve yapılandırılan borç taksitlerini ödeyenler haricindeki İl Özel İdareleri ve Belediyeler Serhat Kalkınma Ajansı'ndan proje ve faaliyet desteği alamazlar.
- ✓ Altyapı projeleri herhangi bir özel hizmet sağlayıcısı veya finans kaynağı ile rekabet etmeli veya bunların yerini almamalıdır. Ancak özel sektörün ilgi göstermediği ve yakın gelecekte de ilgi göstermesinin mümkün görülmediği alanlarda altyapı proje teklifleri sunulabilir. Sunulacak altyapı projesinin **özel sektörün ilgi alanına girmediği** hususu ekonomik olarak yatırım/karlılık gibi kriterler kullanılarak yeterli şekilde gerekçelendirilmelidir.
- ✓ Proje hazırlanması ve sunulmasını teşvik etmek amacıyla, yararlanıcılar tarafından temin edilen desteklerden danışmanlık ve kırtasiye giderlerine ilişkin olanlar, faturalandırılmaları şartıyla proje uygun maliyetlerinden sayılmaktadır ve talep edilen destek miktarının % 2'sini geçmemek üzere proje bütçesinde gösterilebilir.
- ✓ KAYS üzerinden başvuru yapıldıktan sistem tarafından üretilen taahhütname e-imza ile imzalanabiliyorsa bu aşamada Ajans'a herhangi bir matbu evrak sunmaya gerek yoktur. Ancak başvuru sahibinin e-imzası olmadığı durumlarda sistem tarafından üretilen taahhütnamenin çıktısı alınarak Ajans Merkezine veya Yatırım Destek Ofislerine elden veya posta ile **18/10/2019** tarihine kadar iletilmelidir. Son başvuru zamanından sonra alınan başvurular, hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmayacaktır. Posta veya kargo şirketine bağlı gecikmeler dikkate alınmayacaktır.

3. EKLER

KAYS ÜZERİNDEN DOLDURULMASI GEREKEN BELGELER

- EK A: Başvuru Formu
- EK B: Bütçe:
  - Ek B-1 Faaliyet Bütçesi
  - Ek B-2 Beklenen Finansman Kaynakları
  - Ek B-3 Maliyetlerin Gerekçelendirilmesi
- EK C: Mantıksal Çerçeve
- EK D: Projede Yer Alan Kilit Personelin Özgeçmişleri

BİLGİSAYAR ORTAMINDA DOLDURULUP KAYS SİSTEMİNE YÜKLENECEK BELGELER

- ❖ EK E: Fizibilite Şablonu – (Word formatında düzenlenerek KAYS'a yüklenecektir.)
- ❖ EK F: Destekleyici Belge Örnekleri
- ❖ Proforma Fatura Örneği
- ❖ Başvuru sahiplerinin onaylanmış en son bilançoları veya bilançosu olmayan başvuru sahipleri kurumların sadece onaylanmış en son kesin hesapları (Ödenek miktarını gösterir onaylı tablo, gelir gider tablosu, mizan cetveli vb.)
- ❖ Projenin uygulanacağı taşınmazı/alanı gösteren en az 5 fotoğraf
- ❖ Gerekli ise (yapım işleri olması halinde), aşağıdaki bilgileri içeren, ilgili tüm kurum ve kişilerce onaylanmış uygulama veya avam projeleri (betonarme, statik, elektrik, mekanik, vb.)
  - Teknik tasarımlar, teknik şartnameler, planlar,
  - T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın belirlediği güncel birim fiyatlara ve pozlara göre hazırlanmış keşif özeti ve maliyet tahmini,
  - Fizibilite çalışmasında istenen diğer bilgi ve belgeler.

Not: Yukarıda belirtilen eklerin tamamına <http://www.serka.gov.tr/> adresinden ulaşılabilir.

4. PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Ajans, programın tamamlanmasının ardından programa ilişkin etki değerlendirmesini gerçekleştirmek amacıyla aşağıdaki tabloda yer alan proje bazında performans göstergeleri aracılığıyla yine aşağıda tanımlanan program bazında performans göstergelerini elde edecektir. Bu göstergeler potansiyel başvuru sahipleri için bağlayıcı nitelikte değildir, bilgi amacıyla sunulmaktadır. Başvuru sahibinin yalnızca proje bazında performans göstergelerine ilişkin beyanda bulunması gerekmektedir.

Projenin konusu ve faaliyetlerin tamamlanma süreleri dikkate alınarak, proje başlangıcında, proje süresince, proje sonunda ve sonrasındaki 3 yıl boyunca ölçülebilir olan parametrelerin seçilmesi esastır. Projenin performansına yönelik gerçekçi ve ölçülebilir nitelikte en az 1 adet gösterge seçilmesi gerekmektedir. Projenin etkilerini ölçmek üzere belirlenen gösterge seti aşağıda sunulmuştur. Başvuru sahibi tarafından seçilecek performans göstergeleri, projenin destek almaya hak kazanması halinde, sözleşme aşamasında Ajans tarafından revize edilebilir.

PROGRAM BAZINDA PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Kodu	Gösterge	Birimi
A1	Doğrudan Faydalanan İşletme Sayısı	Adet
A5	Düzenlenen veya Rehabilite Edilen Çevre Alanı Büyüklüğü	Metrekare
A43	Geliştirilen ve hayata geçirilen yenilikçi kentsel hizmet uygulaması sayısı	Adet
A82	İyileştirilen/Sağlıklılaştırılan Sokak/Cadde vb. Sayısı	Adet
A84	Düzenleme/İyileştirme Yapılan Sosyal/Kültürel Mekân Sayısı	Adet
G4	İstihdam Edilen Kadın Sayısı	Kişi
G5	İstihdam Edilen Genç Sayısı	Kişi
K19	Yenilikçi Ürün Çeşidi Sayısı	Adet
K38	Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı	Adet
K39	Kurulan/Geliştirilen Laboratuvar Sayısı	Adet
K46	Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı Sayısı	Adet
S31	Geliştirilen Yenilikçi Hizmet/Model/Uygulama Sayısı	Adet
S59	Risk Altındaki Gençlere ve Çocuklara Yönelik Hizmet Kapasitesi Geliştirilen Kurum Sayısı	Adet

S69	Teknolojik Altyapısı İyileştirilen Merkez/ Atölye/ Destek Odası Sayısı	Adet
T17	Turizme Kazandırılan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Sayısı	Adet
T24	Bölgenin Destinasyon Olarak Dâhil Edildiği Tur Sayısı	Adet
T25	Bölge İçerisinde Tur Güzergâhlarına Kazandırılan Destinasyon Sayısı	Adet
TK18	Zanaat Sahibi Olan Kadın Sayısı	Kişi
TK38	Tarımsal Ürünlerin Depolanmasına Yönelik Tesis Sayısı	Adet
TK40	Tarımsal Ürünlerin İşlenmesine Yönelik Tesis Sayısı	Adet
TK42	Tarımsal Ürünlerin Paketlenmesine Yönelik Tesis Sayısı	Adet
TK50	Yöresel Ürün Coğrafi İşaret Başvuru Sayısı	Adet
TK53	Bölgeye Özgü Pazarlama Portalı Sayısı	Adet
TK58	Erişim Sağlanan Yeni Pazar Sayısı	Adet
PROJE BAZINDA PERFORMANS GÖSTERGELERİ		
Kodu	Gösterge	Birimi
A4	Düzenlenen Rekreasyon Alanı Büyüklüğü	Metrekare
A71	Dezavantajlı gruplar için kullanıma sunulan kentsel donatı elemanı, yardımcı donanım ve ünite sayısı	Adet
A72	Kullanıma Sunulan Sosyal veya Kentsel Donatı Sayısı	Adet
A82	İyileştirilen/Sağlıklaştırılan Sokak/Cadde vb. Alanı	Adet
A84	Düzenleme/İyileştirme Yapılan Sosyal/Kültürel Mekân Alanı	Metrekare
K17	İhracat Yapılan Ülke Sayısı	Adet
K19	Yenilikçi Ürün Çeşidi Sayısı	Adet
K38	Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı	Adet
K39	Kurulan/Geliştirilen Laboratuvar Sayısı	Adet
K46	Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı Sayısı	Adet
K63	Verimlilik artışı	%
S1	Doğrudan Faydalanan Kişi Sayısı	Kişi
S2	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı – Kadın	Kişi

S5	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı – Genç	Kişi
S12	Eğitilen Kadın Sayısı	Kişi
S13	Eğitilen Genç Sayısı	Kişi
S19	Ortak Kullanım Amaçlı Sosyal Alan/Mekân/Merkez Sayısı	Adet
S69	Teknolojik Altyapısı İyileştirilen Merkez/ Atölye/ Destek Odası Sayısı	Adet
T12	Restorasyonu Yapılan Yapı Sayısı	Adet
T13	Restitüsyon, Röleve Proje Sayısı	Adet
T14	Restore Edilen Tarihi veya Kültürel Kapalı Alan Büyüklüğü	Metrekare
T15	Restore Edilen Tarihi, Kültürel veya Sosyal Açık Alan Büyüklüğü	Metrekare
T18	Modernizasyonu Gerçekleştirilen veya İyileştirilen Kaplıca, Kayak Tesisleri vs. Sayısı	Adet
T19	Oluşturulan/İyileştirilen veya Kapasitesi Arttırılan Fuar, Kongre Merkezi, Ticaret Merkezi ve Sergi Salonu Sayısı	Adet
T20	Yönlendirme Araçları (İşaret/Tanıtım Levhası, Aydınlatma Elemanı, Kiosk vb.) Sayısı	Adet
T26	Kırsal Turizme Yönelik Düzenlenen Tur Sayısı	Adet
T29	Turizm Enformasyon Bürosu Sayısı	Adet
T30	Doğa Yürüyüş Güzergâhı Uzunluğu	Metre
T39	Çeşitlendirilen Ve/Veya Geliştirilen Turizm Faaliyeti Sayısı	Adet
TK15	Kadınlara Yönelik Düzenlenen Eğitim Sayısı	Adet
TK16	Kadınlara Yönelik Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı	Kişi
TK18	Zanaat Sahibi Olan Kadın Sayısı	Kişi
TK38	Tarımsal Ürünlerin Depolanmasına Yönelik Tesis Sayısı	Adet
TK40	Tarımsal Ürünlerin İşlenmesine Yönelik Tesis Sayısı	Adet
TK42	Tarımsal Ürünlerin Paketlenmesine Yönelik Tesis Sayısı	Adet
TK50	Yöresel Ürün Coğrafi İşaret Başvuru Sayısı	Adet
TK53	Bölgeye Özgü Pazarlama Portalı Sayısı	Adet
TK58	Erişim Sağlanan Yeni Pazar Sayısı	Adet

